

SLIK RAMMER PANDEMIEN
STUDENTER I VERDEN

Utenriks s. 16–19

Feil førte til utsatt master
– **UiO er et byråkratisk
monster**

Nyhet s. 8

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | utgave 14, årgang 74 | www.universitas.no | torsdag 17. september

Fyrer løs på
fritiden

Kultur s. 20–23

UiOs mektigste studenter:

BARE 1 AV 35 HAR IKKE-VESTLIG NAVN

Nyhet s. 6–7

MENINGER

Redaktør: Pernille Solheim
psolhe@gmail.com 951 10 941

Nyhetsleder: Mylena Kifle
mylenakifle@live.no 974 83 042

Fotosjef: Henrik Follesø Egeland

Desksjef: Synne Hellevang

Nettredaktør: Synnøve Berg Meisinget

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

UiOs student-parlament har et representasjonsproblem

– Jeg vil anta at det er flere studenter som bryr seg om Black Lives Matter enn om nedbrytbare dobørster, sa representant i Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (UiO) Adrian Bolstad til Universitas tidligere denne måneden.

Han har sett seg lei av at Studentparlamentet ved UiO forholder seg tause mens debatten om minoriteters erfaring med rasisme som raser ellers i samfunnet.

Hvorfor tier Studentparlamentet i en sak som så mange unge engasjerer seg for? Mener de at strukturell rasisme er et ikke-problem? Eller forsøker de å hindre det globale opprøret fra å spre seg til det fredfulle UiO? Nei. Tausheten kommer av at UiOs studentparlament har et representasjonsproblem.

I denne ukens utgave av Universitas kan du lese om representasjonen av personer med ikke-vestlige navn ved studentparlamentene ved Oslos to universiteter: Oslomet og UiO. Mens disse utgjør hele 23 prosent av studentparlamentet på førstnevnte, tyder Universitas' undersøkelser på at andelen på UiO er på stusselige 2,9 prosent. At nedbrytbare dobørster får forrang på agendaen, er ikke så rart når 34 av 35 representanter i UiOs studentparlament sjelden eller aldri har følt rasisme på kroppen.

– Konsekvensene av skjev representativitet er uheldig ettersom studenter med minoritetsbakgrunn kan ha ulike erfaringer enn studenter uten minoritetsbakgrunn, sier forsker Johannes Bergh i denne ukens avis. Ifølge ham kan beslutninger som tas i studentparlamentet, få uønskede konsekvenser for underrepresenterte studenter.

Det er ingen – mann eller kvinne, majoritet eller minoritet – som i seg selv kan representere hele befolkningen. Et velfungerende demokrati avhenger av å ha representanter som reflekterer (student)massen og som til sammen sikrer nødvendig kompetanse og et mangfold av erfaringer. At listene i UiOs studentparlament ikke har kommet lengre i å sikre god representasjon, er sjokkerende.

Studentpolitikken blir mangelfull og utilstrekkelig av såpass skjev representasjon. Men dette handler også om signaleffekt. For hvilke signaler sender det at Studentparlamentet ved UiO består av 2,9 prosent representanter med ikke-vestlig navn, når denne gruppen utvilsomt utgjør en langt større del av studentmassen ved universitetet? Det oppleves nok mindre enn inkluderende. Det kan tenkes at det bidrar til å svekke, eller i alle fall begrense, studenters tillit til parlamentet som er der for å tjene dem. Og uten tillit har vi intet demokrati.

Forsker Bergh påpeker også at skjev representasjon i studentpolitikken kan få ringvirkninger:

– Dersom studenter møter hinder på et nivå i karrieren eller ikke har interesse for å engasjere seg politisk, vil dette påvirke rekrutteringen videre, sier han.

USJ! Studenter, foren eder! La oss ta i et skikkelig tak for å sikre at ingen regjering i vår tid blir like blendahvit som den nåværende.

Bedre for sent enn aldri

Det kan tenkes at UiO-rektor Svein Stølen har mye på tallerkenen for tiden. Han rakk i alle fall ikke å svare på forrige ukes Universitas-leider før fristen for innsending av leserbrev hadde gått ut. Stølens svar «Vi må faktisk prioritere» er derfor å finne på universitas.no.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden i Oslo. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: Simen Eriksen Hustoft
simen.eriksen@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: Geir Dorp
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Nettside: www.universitas.no

Vi trenger en permanent løsning på midlertidighet i akademia

Forskerne har kjempet for flere faste ansettelser i årevis. Studentene bør bidra i den kampen.

Kommentar

Anna Serafima Svendsen Kvam,
journalist i Universitas

Nei, det er ikke megleren eller renholderen, det er ikke hjelpepleieren eller frisøren som har høyest sannsynlighet for å være midlertidig på sjette eller sjuende året blant arbeidstakere her til lands. Det er foreleseren din. Tro det eller ei: Universitets- og høyskolesektoren er den i landet med høyest andel midlertidig ansatte. Det er et problem som infiserer hele det akademiske økosystemet.

I fjor var andelen midlertidig ansatte i arbeidslivet på 8,7 prosent, mens sektoren for høyere utdanning skilte seg ut med en saftig andel på over 15 prosent på midlertidig kontrakt. Tallene kommer fra en ny offentlig utredning om lov for

universiteter og høyskoler. Forfatterne presiserer at det ikke er slik at akademia må dekke inn for et unormalt høyt antall foreldrepermisjoner eller syk-meldte. Det dreier seg snarere om at institusjonene bruker det økende behovet for ekstern finansiering som begrunnelse, tør jeg si unnskyldning (?), for å gjøre ordinære forskerstillinger midlertidige.

Vi taper på at fremragende undervisere og forskere velger vekk universitetene, til fordel for en karriere hvor både familieetablering og boligkjøp er innen rekkevidde før man bikker førti

Forskernes fagforeninger har vært på saken lenge, og slår fast at midlertidighet ikke bare et problem for de midlertidige, men må antas «å påvirke rekrutteringen til sektoren negativt». Enklere sagt: Mangel på stabile jobber, i et land hvor fast stilling ellers er normen, gjør det mindre attraktivt for forskere å velge universitetet, høyskolen og til syvende og sist oss – studentene.

Dermed risikerer vi å gå glipp av akademiske stortalenter som foreleseren min eller veilederen din. For de som har tilgang på relevante stillinger utenfor akademia, vil muligheten for å få fast jobb kunne bli tungen på vektskåla, i valget som flytter en

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Ellisiv «Snokern» Myrva

Stream meg, baby!

Digital undervisning har blitt en landeplage, men i 2007 hadde pipen en annen lyd. Da var det kun noen få pionerer som styrte på med «populærdigitalisering». Disse råtassene benyttet seg av både Youtube og podkast for å nå ut til studentene. Brynjulv Norheim ved Det teologiske fakultet mente riktignok at digitalt materiell kun var ment som et repetisjonsverktøy. Jaja, Norheim, den var ikke så grei nå. Men kanskje vi kan ha noen repetisjonsverktøy i tillegg til digital undervisning da. Stream på Twitch? Live på Tiktok? Ingen har hatet på noen som vil være down med kidza før, jeg lover! Uansett, så kan du lese mer om den heldigitale hverdagen på side 9 til 11.

Universitas nr. 29, 2007

Runddans på Løkka

Den rungende siloen på Løkka ser ut til å være et evigvarende hodebry. I 2001 kunne Universitas melde at studentsamskipnaden bygget studenthybler for sossen. Det ble nemlig kjent at husleien måtte økes betraktelig for kommende beboere ettersom samskipnaden rett og slett hadde brukt mer penger enn de hadde. Da var det godt at man kunne grave i studentenes dype lommer. Men det var ingen grunn til å frykte! For en husleie som tilsvarte 60 prosent av det totale studielånet den gang, ville det bære «morsomme og kreative» frukter. Nemlig et løfte om runde rom! Åe, så sykt sympatisk, da kan man virkelig benytte all flate til å gå i sirkler når man sitter fast i 16. etasje i fem dager.

Universitas nr. 7, 2001

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOVLAND

fremragende akademiker ut av campus, vekk fra deg og meg. Slik som for eksempel Kristina Leganger Iversen, tidligere førstelektor ved UiO. I et avskjedsdikt, som Universitas trykket i fjor, konstaterte hun blant annet at det ville vært fint å kunne bruke mer tid på studentene, men «no har tremånadarskontrakten min gått ut. Og eg veit ikkje om eg vil bruke livet mitt på å knive om EU-midlar».

Det er dessuten grunn til å frykte at selve undervisningen blir taperen i et spill om tid, hvor de ansatte belønnes mest for å sanke publiseringspoeng og forskningsmidler. Denne dynamikken settes på spissen for midlertidige: Professorer med trygge betingelser kan, i motsetning til forskeren på sin n-te midlertidige kontrakt, prioritere undervisning uten å bekymre seg for om det stjeler tid fra å bygge publikasjonslisten som skal sikre fast jobb senere.

Midlertidigheten kan ikke vurderes løsrevet fra resten av politikk for og styringen av høyere utdanning. Finansieringssystemene og ledelseskulturen bidrar sammen til å

påvirke forskernes karrierevalg, vår undervisningskvalitet og ikke minst: hvorvidt akademias kjerneverdier ivaretas. Senest i sommer advarte Snorre Valen, redaktør i Nidaros, om at bruken av midlertidighet i større grad enn «krenkelseskulturen» kan være en trussel mot de vitenskapelige ansattes opplevde frihet til å si hva de vil. Poenget hans underbygges i utredningen: «Den høye andelen midlertidige ansettelser kan utgjøre en fare for at den akademiske friheten svekkes», står det svart på hvitt. Kampen for å sikre forskere stabile arbeidsforhold angår alle som verdssetter uhildet kunnskapsutvikling.

Både politikere og ledere i sektoren har ansvar for at midlertidighet har blitt et permanent problem. Mens skiftende regjeringer har tillatt en utvikling hvor academia i stadig større grad styres etter alt som kan telles og måles, med de ulemper det skaper for midlertidige, har arbeidsgiverne tillatt seg å tøye regelverket langt. I utredningen slås det også fast at det både er mulig og ønskelig at uni-

versitetene og høyskolene selv tar mer ansvar for å bygge en kultur for faste ansettelser. Det er riktignok stadig flere institusjoner som er i ferd med å gjøre nettopp det – i alle fall på papiret. For tross utmeisling av tiltaksplaner som skal minke omfanget av midlertidige kontrakter, så reduseres andelen i sneglefart.

I møte med manglende resultater er det verste som kan skje, at politikere og arbeidsgivere skylder på hverandre, i stedet for å handle sammen. Dette kan studentene bidra til å forebygge, ved å slutte oss til, og øke slagkraften bak, forskernes budskap om at midlertidigheten er og forblir problematisk. Vi taper på at fremragende undervisere og forskere velger vekk universitetene til fordel for en karriere hvor både familieetablering og boligkjøp er innen rekkevidde før man bikker førti.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Hanne Jones Solfjeld

Steinbra: Hastverk er lastverk, eller pukkverk.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Amund Reigstad
Caroline Væstskogen
Madeleine Åbyholm
Synne Hellevang

DESKJOURNALIST:

Ellisiv Sunde Myrva

KORREKTURSJEF:

Aksel Rogstad

Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

NYHET

nyhetsredaktør: **Mylena Kifle**
mylenakifle@live.no 974 83 042

Amputert avgang

Åpnet campus igjen: Kunsthøgskolen i Oslo var raskt ute med å gi studentene tilgang til verksteder og studioer, men enkelte av årets avgangsstudenter følte seg ikke ivaretatt.

Studenter ved designavdelingen på Khio føler seg sviktet. De hevder høyskolen har handlet uten god forståelse for studentenes behov.

Designstudier

tekst Ellen Oftedal Schwencke og Benjamin Svartrud Ødegaard
foto Iver Daaland Åse og Hanne Jones Solfjeld

– Det føltes ut som at Khio sa at de nærmest var ferdige med oss, de skal bare overleve dette og få det overstått, så får vi heller se

hvordan ting blir senere.

Det sier Petra Gjørvad (25), som var avgangsstudent på kles- og kostymedesign ved Kunsthøgskolen i Oslo (Khio) før sommeren. Hun valgte kostymedesign som sitt bachelor-prosjekt, der hun skulle lage kostymer til en teateroppsetning i samarbeid med Det multinorske, som er skuespillerutdanningen til Det nor-

ske teateret. Da pandemien feide over landet, ble høyskolen stengt, og ikke lenge etter ble det klart at teateroppsetningen ikke ville bli satt opp. I tillegg ble den årlige avgangsvisningen av prosjektene, hvor det vanligvis er flere bransjefolk tilstede, gjort om til en digital visning.

Gjørvad mener at dette ikke var en ideell løsning, og valgte å ikke delta fordi hun mente kostymene hun hadde laget for en teateroppsetning, nå var uten kontekst.

– Ting ble jo som på alle andre steder bare stengt ned veldig

Jeg mistet budsjettet mitt og tilgang til kostymelager, skuespillerne og scenen

Petra Gjørvad, tidligere avgangsstudent ved Khio design.

plutselig. I starten visste vi ikke helt hva det betydde for avgangsvisningen. Jeg skulle gjøre en teateroppsetning som ble avlyst, som jeg forstår veldig godt at det ble avlyst, fordi teatrene stengte jo ned, sier Gjørvad.

Gjørvad er også sykepleier, og da koronakrisen inntraff, gikk hun inn i en hundre prosents stilling på sykehuset.

– Det er en pandemi, og det føltes ut som at jeg ikke kunne si nei, eller at jeg ikke får lov til å si nei. Jeg prøvde å forklare fagansvarlig at jeg sliter veldig frem til jeg skal

På Kunsthøgskolen

Kunsthøgskolen i Oslo

- + Kunsthøgskolen i Oslo er en vitenskapelig høyskole med rundt 500 studenter og 180 ansatte
- + Det undervises i billedkunst, kunst og håndverk, design, teater, dans og opera
- + Høyskolen stengte 13. mars og åpnet igjen 23. april med begrenset tilgang, samtidig som barnehagene i Oslo
- + Verksteder og studioer var da åpne for avgangsstudenter på bachelor- og masternivå
- + I en felles e-post til alle studentene ved institusjonen sto det klare retningslinjer for hvordan studenter skulle reservere rom og verktøy gjennom en søknad

mye av muligheten til å vise frem det de hadde arbeidet med.

Restriksjoner

Khio åpnet campus igjen 23. april, etter påskeferien. Da hadde studentene vært uten tilgang på noen av avdelingene på høyskolen i 30 virkedager. Det var det tidligste tidspunktet myndighetene tillot åpningen. Høyskolens verksteder og studioer ble da tilgjengelige for avgangsstudentene, med strenge restriksjoner og en søknadsprosess flere studenter mente var dårlig strukturert, men nødvendig.

Etter hvert fikk studentene på kles- og kostymedesign en utsettelse på bachelor-oppgaven på to uker, i henhold til hva de har krav på. Gjørvad mener Khio skulle gitt en lenger utsettelse for å unngå å måtte utsette den et helt år. Peter Løchstøer, fagansvarlig for kles- og kostymedesign, forklarer avgjørelsen til Universitas:

– Khio var en av få høyskoler som på grunn av små kull og relativt store arealer faktisk klarte å innføre et system som gjorde at avgangsstudentene kunne jobbe fysisk på høyskolen. Selv om det var et innviklet system, så var alternativet ingenting. Det var en læringsprosess på alle områder, så det er lett å være etterpåklok.

Løchstøer legger til at de kom nokså raskt frem til at de skulle ha samme forventning til læringsutbyttet som i en normal situasjon. Innenfor regelverket kunne de oppnå dette ved å skyve på eksamen.

– I tillegg utgikk en del aktiviteter, blant annet avgangsvisningen, som krever mye tid av studentene. En kombinasjon av utsettelse og

frigjøring av tid tilsvarte en økt tidsramme på prosjektet deres.

Digital tidsalder

Løchstøer forteller også at eksamen gjennomført på Zoom var gjennomgående for hele avdelingen.

– Vi anså det som tilstrekkelig å presentere et konsept og vise frem det man har gjort muntlig i et digitalt format. Selvfølgelig var det noe uvant med det; det er vanskelig å se på for eksempel søm-kvalitet og finish uten å ta på de fysiske objektene, så jeg er enig i at det ikke er en optimal løsning i forhold til en fysisk eksamen.

Løchstøer mener at vi, uavhengig av koronasituasjonen, lever i en digital tidsalder, og sier at de derfor har tilbudt emner og kurs som kan gi studentene et bevisst forhold til sin egen digitale tilstedeværelse og kompetanse i digital formidling.

– Den digitale avgangsutstillingen har nådd lenger ut enn en vanlig visning kan. Jeg synes derfor det er overraskende at såpass få av bachelor-studentene valgte å delta på den digitale avgangen,

At man velger å ikke benytte seg av de mulighetene som er der, får egentlig være opp til studentene

Peter Løchstøer, fagansvarlig for kles- og kostymedesign ved Khio

sier han.

– Synes du dette gjelder selv når det blir laget kostymer som i utgangspunktet er ment for en teateroppsetning?

– Det å ikke få mulighet til å vise klærne i en riktig kontekst er gjennomgående for alle studenter, sier Løchstøer.

Han påpeker at det ifølge smittevernreglene som gjaldt da, ikke var mulig å ha noen form for arrangementer med tanke på hår og makeup, modeller og publikum.

– Å formidle arbeidet utenfor den utøvende konteksten er også en helt normal ting som vi gjør hvert år. At man velger å ikke be-

Misforhold: Petra Gjørvad (25) synes ikke KHiO har gjort nok for kles- og kostymestudentene under korona.

nytte seg av de mulighetene som er der, får egentlig være opp til studentene, understreker Løchstøer.

Gjennom flere klager til ledelsen via e-post følte Gjørvad at hun møtte motstand fremfor forståelse. Nå har alle studentene på designavdelingen fått et tilbud om en ny fysisk utstilling med smittevern-hensyn i oktober, noe Gjørvad også har takket nei til.

– Jeg skjønner ikke hvordan denne er laget for oss. Jeg tror Khio gjør det for sin egen skyld, for å vise at de faktisk gjør noe.

Ellinor Johansson (29), medstudent som valgte klesdesign som sitt bachelor-prosjekt, deler frustrasjonen rundt prosessen.

– Jeg følte at høyskolen ikke visste hva de skulle gjøre, sier hun.

Johansson har forståelse for avgjørelsene tatt fra høyskolens side, men hun ønsket en bedre dialog og informasjonsflyt mellom studentene og administrasjonen.

Etter at de fikk returnere til campus 23. april, var Johansson på høyskolen nesten hver dag. Hun mener det bare var én annen student som benyttet seg av tilbudet like mye.

– Det virket som at de andre i klassen hadde gitt opp.

Johansson og Gjørvad sier de er

heldige som har fått jobb. Johansson ble tilbudt en praksisplass av sin eksamenssensor, og Gjørvad hadde allerede en fot innenfor folketaterets dører. De vet derimot om få andre i klassen som har fått relevant jobb.

Deler skuffelsen

Løchstøer har forståelse for at studentene er skuffet med tanke på hva slags forventninger de hadde til avgangen:

– Vi på fagområdet deler den skuffelsen på mange måter med dem. Det er ingen som fortjener å få avgang rett under en pandemi. Det har hele tiden handlet om hvordan vi best mulig kan løse dette, og hvordan vi kunne få frem studentenes prosjekter innenfor de rammene vi hadde.

Ole Marius Stølen, leder i Studentrådet ved Khio, sier at rådet har vært involvert i mindre grad enn de har tidligere, men at de har forståelse for situasjonen.

– Det har vært vanskelig til tider. Beslutninger har måttet tas veldig fort og uten vår innflytelse, men vi er i det store bildet veldig fornøyd med hvordan Khio har håndtert det, og synes at rektor og ledelsen har spilt kort med gode løsninger til situasjonen vi har vært i.

Studentmakten er konser

ARKIVFOTO: RODRIGO FREITAS

Nødvendig å tilrettelegge: Leder i Studenparlamentet ved UiO, Runa Fiske, mener det er vanskelig å si hvorfor det er manglende representasjon i studentpolitikken, men understreker at det er viktig å tilrettelegge for alle uavhengig av bakgrunn.

Studentpolitikken ved UiO har ifølge Universitas' opptelling et representasjonsproblem. – Bunner i at listene ikke har en bevisst holdning til situasjonen, sier studentpolitikker.

Representasjon

tekst Alvilde Overaa og Ingeborg Løkling

– Konsekvensene av manglende mangfold er noe vi allerede ser i studentpolitikken, og det haster med å få til endringene i sammen-setningen av parlamentet fra neste valg, sier leder i den studentpolitiske listen Arbeiderbevegelsens studentliste (A-lista) Eivind Yrjan Stamnes ved Universitetet i Oslo (UiO).

En opptelling Universitas har gjennomført denne uken viser at det i Studentparlamentet (SP) ved UiO er kun 1 av 35 representanter som har et ikke-vestlig navn. Dette utgjør 2,9 prosent av parlamentets representanter. Oslomet har til sammenligning 6 av 26 representanter med ikke-vestlige navn i sitt studentparlament, noe som utgjør 23 prosent.

Runa Fiske, leder i SP ved UiO, påpeker viktigheten av mangfold i studentpolitikken:

– Vi har studenter med forskjellig bakgrunn som representerer meningsmangfold. Vi setter alltid pris på ulike perspektiver og vil ha nye studenter med på laget. Hvis noen grupper ikke føler seg representert, er det nødvendig å tilrettelegge for dette.

Marie Knutsen Bruntveit, leder i SP ved Oslomet foreslår at et tiltak som kan rette opp i

skjevheten, kan være samarbeid med institusjonen sentralt, i form av rekruttering, avkolonisering og styrking av studentstøttetjenestene.

– Vi ønsker å ha et så mangfoldig studentparlament som mulig, noe vi aktivt arbeider for å få til. Det er likevel dumt når enkelte føler at de ikke får plass i sitt lokaldemokrati. Det må gjøres mer for at studenter med minoritetsbakgrunn kan kjenne seg hjemme i studentpolitikken og føle at de har eierskap til politikken som blir vedtatt, sier Bruntveit.

Forsker: – Uheldig

Det er et kjent problem at det mangler representasjon av minoriteter i politikken, og det er ikke bare studentparlamentene som domineres av vestlige stemmer.

Johannes Bergh er leder av Stortingsvalgundersøkelsen ved Institutt for samfunnsforskning og forsker på temaer som politisk deltakelse, stemmegivning og politisk mobilisering av ungdom. Bergh forteller at han ikke er overrasket over funnene til Universitas, men understreker alvorligheten ved manglende mangfold i studentpolitikken.

– Konsekvensene av skjev representativitet er uheldig ettersom studenter med minoritetsbakgrunn kan ha ulike

erfaringer enn studenter uten minoritetsbakgrunn. Beslutninger som vedtas i studentparlamentet, kan dermed få uønskede konsekvenser for studentene som er underrepresentert.

– Hvilken betydning kan dette ha for videre rekruttering til «voksenpolitikken»?

– Bildet er ikke helt svart-hvitt. Mennesker med minoritetsbakgrunn blir valgt inn i kommunestyret og politiske organer på høyere nivåer. Det er likevel slik at dersom studenter møter hinder på et nivå i karrieren eller ikke har interesse for å engasjere seg politisk, vil dette påvirke rekrutteringen videre.

Ifølge Bergh er det en kombinasjon av forklaringer på skjevheten i studentpolitikken. Han mener at det ofte er slik at studenter som engasjerer seg spesielt for en sak, vil jobbe hardere for å bli valgt inn til studentparlamentet.

– En årsak kan være at studenter med minoritetsbakgrunn ikke har funnet «sin» sak og dermed ikke har motivasjon til å engasjere seg. Det skal også understrekes at det ikke er gitt at studenter med minoritetsbakgrunn blir holdt ute av politikken. Det kan være at de har andre prioriteringer, for eksempel at de velger studier fremfor politikk, sier Bergh.

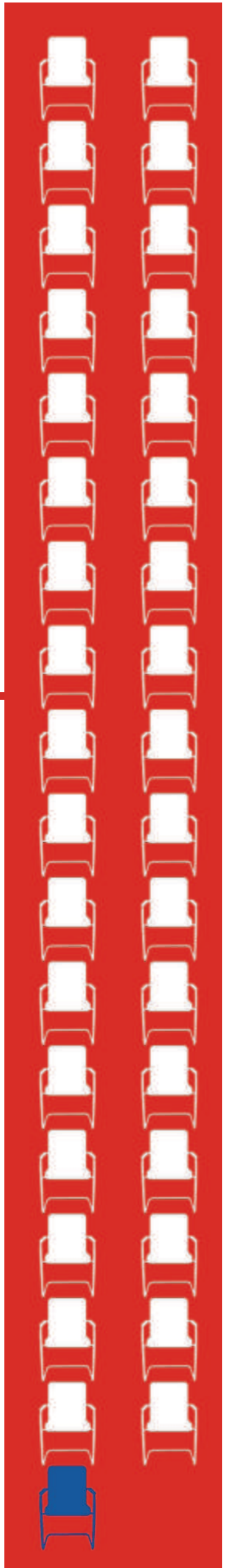
–Vi har en jobb å gjøre Eivind Yrjan Stamnes fra A-lista forteller om erfaringer som underbygger Berghs påstand om at ulike prioriteringer kan være en forklaringsfaktor.

Han skriver i en e-post til

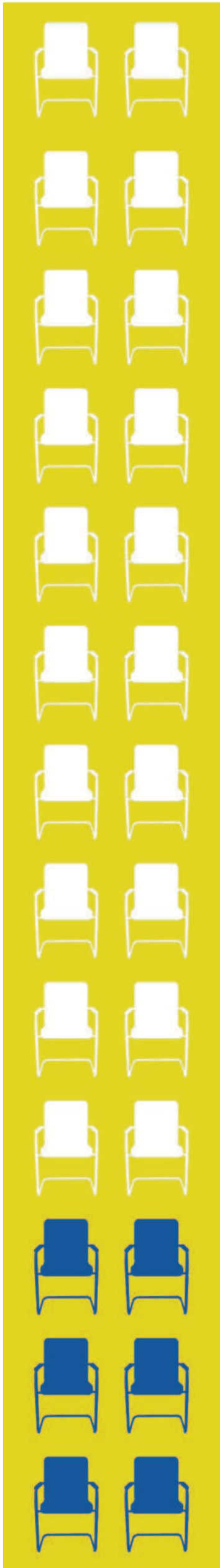
Metoden vi har brukt

- + Universitas har valgt å telle ikke-vestlige navn blant representantene i Studentparlamentene ved UiO og Oslomet. Der det benyttes en fast vara, ble denne telt med i stedet for den innvalgte representanten
- + Ifølge SSBs definisjon må personer med innvandrerbakgrunn ha to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre. I forsøk på å treffe så mange som mulig benytter vi begrepet «ikke-vestlige navn». Da inkluderes trolig både innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, også de med én utenlandsfødt forelder
- + Tall fra 2017 viser at ved både UiO og Oslomet har rundt 20 prosent av studentmassen innvandrerbakgrunn, disse tallene teller imidlertid også med innvandrere fra vestlige land og internasjonale studenter som bor i Norge i over 6 måneder. Totalt i befolkningen har 10,8 prosent ikke-vestlig innvandrerbakgrunn

Universitas at flere kandidater hos A-lista med innvandrerbakgrunn i forkant av studentvalget i år takket nei til kumulasjon, altså ekstra stemmetillegg, og dermed større sjanse for å velges inn. Dette grunnet andre politiske verv. A-lista har per dags dato ikke noen faste representanter med bakgrunn fra utenfor Europa, men på varalistene var det nesten 18 prosent med denne bakgrunnen. Stamnes er selv sørsame og mener at problematikken er noe listene må ta tak i, og at det må jobbes for å bedre representere mangfoldet på UiO.

ntreert hos hvite studenter

ARKIVFOTO: JACOB AARS

Tiltak: Marie Knutsen Bruntveit, leder i Studentparlamentet ved OsloMet anerkjenner mangelen på mangfold, og foreslår et samarbeid med institusjonene sentralt.

– Rekruttering til medlemsmasse og liste er noe A-lista oppfordrer samtlige lister til å jobbe med. Jeg tror det er mange tilfeldigheter som har ført til at det er for dårlig mangfold i SP ved UiO, men det bunner nok i stor grad ut i at listene ikke har hatt en bevisst holdning til situasjonen.

Stammes sier at det gir egenverdi å ha representanter som representerer et mangfold, samtidig som det utover egenverdien er viktig å ha politiske løsninger som fungerer for alle.

Leder i SP ved UiO Runa Fiske tror det kan være flere grunner til manglende representasjon i

studentparlamentet:

– Engasjementet skjer gjennom de studentpolitiske listene, og jeg kan ikke svare på hva disse gjør når det kommer til minoriteters representativitet. Det vi ønsker å gjøre, er å tilrettelegge så mye som mulig slik at studenter kan delta uavhengig av bakgrunn, sier Fiske.

– *Hva kan gjøres for å rekruttere flere med minoritetsbakgrunn?*

– Det er vanskelig å si. Jeg tenker at alle har en mening om hva som er viktig for deres studiehverdag. Det kan også være at vi har en jobb å gjøre når det kommer til å markedsføre stu-

dentpolitikken og viktigheten av å engasjere seg.

– **Endrer ikke politikken**

I forrige ukes Universitas etterlyste Adrian Bolstad fra Teologisk studentutvalg ved UiO en debatt om antirasisme og minoriteters behandling i Studentparlamentet ved UiO. Årsaken bak den manglende diskusjonen mente han lå i den svært homogene representantmassen.

Bolstad mener likevel at mer representasjon i studentparlament vil ha liten betydning for mangfoldet i studentpolitikken.

– Vi er alle studenter, og interessene kan ikke kategoriseres

ut fra hvem som har minoritetsbakgrunn og ikke. Dersom det kommer flere med minoritetsbakgrunn inn i Studentparlamentet, vil det være profilen til parlamentet som endrer seg og ikke nødvendigvis politikken.

Bolstad foreslår at det må skje en rekruttering på «lavere» nivå, for eksempel gjennom ulike utvalg for å utjevne skjevheten i studentparlamentene.

– Utvalgsledere kan for eksempel stimulere studenter med minoritetsbakgrunn til å bli aktive i studentpolitikken eller studentlivet for øvrig.

UiO-feil førte til utsatt master

Saksbehandlingsfeil fra SV-fakultetet førte til utsatt studieløp og et ufrivillig friår for Bendik (25).

SV-fakultetet

tekst Bjørn Winquist
foto Kristian Trana

– UiO er et byråkratisk monster, sier Bendik Thun.

Før sommeren gikk han siste semester på en bachelor i statsvitenskap ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV).

– Jeg har ikke telling på hvor mange ganger jeg har måttet gjenfortelle denne historien til nye personer over telefon eller e-post fordi man bare blir sendt frem og tilbake mellom folk som en kasteball, fortsetter han.

I vår søkte han om utsatt eksamen i emnene Internasjonal miljø og ressurspolitikk (STV2250) og Politisk filosofi (STV2110).

– Jeg leste at alle studenter kunne søke om utsatt eksamen på grunn av korona, så jeg søkte, forteller Thun.

Allerede dagen etter fikk han bekreftelse fra fakultetet om at utsettelsen var innvilget. Informasjon om eksamen i STV2250 kom som normalt, men informasjonen om STV2110 uteble. Da han etter en stund etterlyste mer informasjon, viste det seg at det hadde blitt gjort en feil.

Forvekslet emnekoder

«Her hadde jeg dessverre forvekslet emnekoder ja og meldt han til stv2250 og ikke stv2110. Det er jo veldig synd da utsatt stv2110 (...) var i dag og en møtte og leverte [sic]», skriver den ansvarlige ved SV-fakultetet, i en e-postutveksling Universitas har fått innsyn i.

Thun forteller at han hadde søkt masterstudier i Ås, Bergen og Stavanger, i tillegg til UiO, men fordi STV2250 ikke ble godkjent innen opptaket, fikk han ikke studieplass.

– UiO kunne snudd seg rundt og stelt i stand en eksamen før sommerferien. Det hadde ikke krevd så mye arbeid fra dem

uansett, ettersom det var snakk om hjemmeeksamen, sier han.

To uker etter at Thun etterlyste informasjon, fikk han løsningen fra UiO: en ny utsatt eksamen i august, omtrent en måned etter masteropptaket ved de fleste universiteter. Dermed må han vente til neste år før han kan søke på nytt.

– Det er veldig kjipt at jeg ikke

fikk startet på master. Sønn som året har blitt nå, så blir det et år uten innhold.

– Kan kreve erstatning

Nå tar Thun enkeltemner for å forbedre snittet og venter på at han kan søke master på nytt. Det betyr minst 33.687 kroner i økt studielån og ett år utsatt start på karriere og arbeidsliv.

– Man kan kreve erstatning for økonomisk tap som følge av forsinket skolegang. Denne type skade nyter erstatningsrettslig vern, sier Morten Kjelland, professor ved Det juridiske fakultet

Det som er forskjellen når det gjøres slike feil, er at det ikke har noen konsekvenser for UiO, men det har mange konsekvenser for studentene

Bendik Thun, student ved UiO

ved UiO.

Kjelland understreker at dette gjelder som et generelt prinsipp innen erstatningsretten, og at han ikke kan uttale seg om den konkrete saken. Forutsetningen er at det er etablert et erstatningsansvar, for eksempel basert på arbeidsgiveransvar eller det generelle uaktsomhetsansvaret.

– Det kan være at skadelidte får et forsinket utdanningsløp og kommer senere ut i arbeidslivet og dermed går glipp av en arbeidsinntekt han eller hun ellers ville fått,

tilføyer han.

Kjelland avslutter med å si at det er skadelidte som har bevisbyrden og derfor må bevise at vilkårene for erstatningsansvar foreligger, deriblant at det vil er påført et økonomisk tap.

Refser UiO

Thun etterlyser nå bedre rutiner fra UiO og mener saken kunne

Utsatt start: Bendik Thun skulle ha begynt på master i høst, men rot ved SV-fakultetet gjør at Thun måtte legge om planene totalt.

vært håndtert langt bedre.

– Det er UiO som sitter på definisjonsmakten, så det er i grunn veldig lite man kan gjøre når det går gærent. Det som er forskjellen når det gjøres slike feil, er at det ikke har noen konsekvenser for UiO, men det har mange konsekvenser for studentene, sier han.

På spørsmål fra Universitas svarer Anne Julie Semb, dekan ved SV-fakultetet, at de ikke har anledning til å uttale seg om enkeltsaker i pressen.

– Generelt kan jeg si at vi gjør vårt ytterste for at studentene skal få god og korrekt informasjon, og vi arbeider kontinuerlig

for å kvalitetssikre våre rutiner, slik at feil ikke oppstår, skriver hun i en e-post.

– Kunne gjort ting bedre

I e-postutvekslingen Universitas har fått tilgang til, går det frem at den ansvarlige saksbehandleren mener Thun selv burde ha oppdaget feilen i rimeleg tid og tatt kontakt.

«I første setning på brevet han fikk kort tid etter 11/5 står det jo stv2250 og ikke stv2110 [sic]», skriver den ansvarlige ved SV-fakultetet.

Det påpekes også at dato og tidspunkt for utsatt eksamen

publiseres i Studentweb senest 14 dager etter ordinær eksamen, mens Thun tok kontakt først 4 uker etter.

«Håper det ikke blir for store ulemper men hadde han var jo bare meldt til disse to dette semesteret og oppgave så synd han ikke oppdaget og tok kontakt før [sic]», avsluttes e-posten.

– I den første e-posten sto det at informasjon om utsatt eksamen ville komme senest to uker etter opprinnelig eksamensdato. Hvorfor tok du kontakt først fire uker etter?

– Jeg burde helt klart vært enda mer oppmerksom og telt dager fra da jeg fikk svar tilbake, men jeg regnet rett og slett ikke med at UiO kunne gjøre så grove feil, svarer Thun.

universitas@universitas.no

FLERE FORELESNINGER UTEN DIGITALT ALTERNATIV: — Ikke godt nok

Vil få konsekvenser: Celine Berg går førsteåret på administrasjon og ledelse ved Oslomet, hun mener universitetet ikke tar nok hensyn til studentene, og er bekymret for hvordan fysisk undervisning uten digitalt opptak vil påvirke dem dette semesteret.

Vil mangel på digitalt alternativ til fysisk undervisning vil føre til at studenter med koronasymptomer drar på campus? Ja, mener studentleder.

Digitalisering

tekst Guro Aasaaren og Silje Lien Sveen
foto Isabel Berge

– Jeg er litt overrasket over at universitetet ikke har tenkt over dette, og at det ikke tas mer hensyn til at vi studenter er i en spesiell situa-

sjon, sier Oslomet-student Celine Berg (20). Hun går førsteåret på administrasjon og ledelse.

På Oslomet har Berg emner med fysisk oppmøte uten digitalt opptak, og hun er redd mangelen på opptak av forelesninger kan føre til at studenter velger å møte opp på campus i situasjoner man egentlig burde holde seg hjemme. Berg mener det kan oppstå et di-

lemma om å være hjemme og gå glipp av undervisning eller møte opp og potensielt smitte andre.

Tidligere denne måneden ble Bergs romkamerat syk og måtte testes for korona.

– Hun testet negativt, men om hun hadde testet positivt, hadde jeg også vært i karantene. Ettersom de fysiske forelesningene ikke blir strømmet, ville jeg ha gått glipp av flere, sier hun.

Byr på utfordringer

Fagpolitisk ansvarlig i Studentparlamentet ved Oslomet Vilde Veronica Haukeland deler Bergs

bekymringer rundt undervisningssituasjonen.

– Det verste er om studenter velger å dra på forelesning når de har symptomer, fordi de ikke strømmes. Vi er i en pandemi, og det må man ta på høyeste alvor, men da må også universitetet legge til rette for at man fortsatt kan følge undervisningen, sier Haukeland.

Hun mener det er synd at man ikke ser raskere løsninger på utfordringene knyttet til undervis-

Oslomet var ikke forberedt nok på å ta imot studenter denne høsten

Vilde Veronica Haukeland, fagpolitisk ansvarlig i Studentparlamentet ved Oslomet

ning.

– Vi må fortelle studenter at de må vente og se om strømming og opptak av forelesninger ordner seg. Det er ikke godt nok, sier Haukeland.

Prorektor ved Oslomet Nina Waaler sier det er sterkt beklagelig at studenter opplever undervisningssituasjonen som utfordrende nå.

– Vi jobber hver dag for å gjøre situasjonen bedre for studentene, men er veldig klar over at vi ikke er i mål ennå.

Haukeland påpeker at Oslomet har mye forbedringspotensial med å strøme og legge ut forelesninger på nett. Hun mener andre universiteter har tråkket opp veien allerede, og at det derfor ikke burde være vanskelig for Oslomet å følge etter.

– Oslomet var ikke forberedt nok på å ta imot studenter denne høsten, konstaterer studentpolitikeren.

Waaler mener Oslomet har tatt lærdom av koronasituasjonen de siste månedene, og at de agerer så raskt som mulig for å sikre et godt studietilbud til studentene.

– Vi har en stor satsning på kompetanseheving og infrastrukturendringer. 40 rom er i vår blitt bygget om så de kan strømmes fra, og arbeidet er påbegynt med 20 nye hybridrom. Samtidig har vi tilført økte ressurser for å bistå i omleggingen av fagopplegg og vurderingsformer, sier Waaler.

Savner et alternativ

Ved Høyskolen Kristiania blir det heller ikke tatt opptak av alle forelesninger. Thalia Gellerstedt (25), tredjeårsstudent i digitalisering og økonomi ved Høysko-

len Kristiania, er kritisk til dette. Hun mener fysisk undervisning uten opptak skaper utfordringer når studenter må holde seg hjemme av hensyn til smittevern.

– Sjansen for å bli rammet av noe som ikke er koronarelatert, som sesongforkjølelse, er stor, påpeker Gellerstedt.

Ved semesterstart måtte hun selv holde seg hjemme på grunn av det som viste seg å være vanlig høstforkjølelse. Dermed gikk hun glipp av semesterets første fysiske forelesning.

Gellerstedt synes det er fint at klassen får mulighet til å møtes på campus. Men hun savner et alternativ dersom man ikke har mulighet til å møte opp.

Flere hensyn

Kommunikasjonsrådgiver ved Høyskolen Kristiania Anette Johnsrud Larsåsen forteller at høyskolen har delt opp undervisningen i tre deler: studentaktiv læring på campus, live Zoom-forelesninger og opptak av forelesninger som blir gjort tilgjengelig på internett. Det er likevel andre hensyn som også spiller inn, ifølge Larsåsen.

– Enkelte undervisningsøkter på Zoom er studentaktiv læring, og disse er ikke egnet for opptak. Ved studentaktiv læring, spiller personvern hensynet til studenter

Vi jobber hver dag for å gjøre situasjonen bedre for elevene

Nina Waaler, prorektor ved Oslomet

inn, sier hun.

Larsåsen oppfordrer klasser på høyskolen til å ta kontakt med sin underviser dersom de ønsker tilpasninger i undervisningen.

Gellerstedt uttrykker bekymring over at ikke all undervisning gjøres opptak av, og hvordan smittesituasjonen kan ramme kohortene.

Larsåsen peker på at høyskolens beredskapsgruppe har planverk ved eventuelle smitteutbrudd.

– Dersom noen skal i karantene, har vi klare retningslinjer på hvordan denne situasjonen skal håndteres, sier hun.

universitas@universitas.no

Øvelse gjør mester: — Jeg har bestemt meg for at jeg skal bli god på den digitale undervisningen, men jeg må øve, sier Nina Vogt, høyskolelektor ved Institutt for markedsføring ved BI.

Undervisere på utrygg grunn

I vår ble forelesere og seminarledere kastet ut i en ny heldigital verden. spennende muligheter til tross, de digitale løsningene fører også til hodepine blant våre undervisere.

Digital undervisning

tekst Anna Rustad Krokene
foto Isabel Svendsen Berge, Kristian Trana, Rodrigo Freitas, Sindre Deschington

En Zoom-fylt vår, fulgt av et digitalt pusterom av en sommerferie, glir over i det som også blir et skjermpreget høstsemester. Studenter og undervisere rigger seg til på henholdsvis hybel og hjemmekontor, og på skjermen møtes mange for første gang.

– Hei, jeg er Dragana Bozin og skal være exphil-dj for dere denne høsten.

Dragana Bozin, førsteamanuensis i filosofi ved UiO, underviser i den nå heldigitale studentfavoritten exphil og deler fra sine Zoom-erfaringer. Hun forteller at det i denne omgang krevde dobbelt så mye forberedelser til digital som til normal undervisning.

Om semesterstarten i høst sier Bozin: – Jeg var relativt

godt forberedt, men følte meg likevel uforberedt.

– Det var systematisk opplæring som manglet denne gangen, sier hun.

Kontakten med studentene er viktig. Den naturlige dynamiske dialogen som oppstår i et seminarrom, lar seg vanskelig erstatte med digital undervisning, mener Bozin.

– Jeg savner seminarrommet, sier hun.

Samtidig forteller Bozin at hun lenge har ønsket at det bru-

kes mer digitale ressurser i exphil.

I 2017 ble antallet seminarer i exphil redusert fra 14 til 7

Jeg synes det er vanskelig å vite kvaliteten på det jeg leverer digitalt

Nina Vogt, høyskolelektor ved Institutt for markedsføring ved BI

som følge av innsparinger – et nødvendig kutt, understreker Bozin.

– Deler av tilbudet som ble kuttet, kunne vært erstattet med et digitalt tilbud, men det ble aldri gjort, forteller hun.

– Dette mener jeg var uheldig.

Digital performance

Til vanlig underviser Nina Vogt, høyskolelektor ved Institutt for markedsføring ved Handels høyskolen BI, både nettstudenter og dagstudenter.

– Vi har fått systematisk opplæring og god støtte fra instituttet, sier hun.

Hun trekker frem nettstudier som hjelpsomme i overgangen til den digitale undervisningen.

For mange undervisere er digital undervisning likevel utrådd mark. Det krever en ny pedagogikk for å nå frem gjennom skjermen.

– Når ellers trygge forelesere slippes ut på utrygg grunn, er det viktig å kvalitetssikre tilbudet, sier Vogt.

– Jeg synes det er vanskelig å

vite kvaliteten på det jeg leverer digitalt. Jeg må vurdere kvaliteten på min egen *performance*, men etter mye øvelse antar jeg at også denne type digital forelesning blir bedre etter hvert, sier hun.

Vogt forteller hvordan hun har øvd på ulike måter å engasjere studentene på Zoom på. Hun nevner i fleng:

– De må chatte, de må gå på Padlet, de må bruke *whiteboard*, de må si *yes*, de må si *no*, de lager stjerner, de lager hjerter, sånn holder jeg på, sier hun.

Vogt trekker frem at man må gjennom en prøveforelesning for å få undervise. Kanskje kunne noe lignende bli gjort for den digitale undervisningen, spør hun.

– Studentenes tilbakemelding har vært gode. Jeg vil fortsette

Langford er faglig leder for Centre for Experiential Legal Learning. I juni mottok han Studentparlamentets undervisningspris for 2020, blant annet for sitt bidrag i møte med digital undervisning under pandemien.

– Vi var heldige

på Det juridiske fakultet, sier Langford.

– Vi hadde allerede et digitalt fokus, og vi hadde viljen blant de fleste ansatte.

Langford sier at det var en stor jobb å få alle undervisere opp på et grunnleggende nivå. Fakultetet har fått et eget studio, som underviserne oppfordres til å spille inn digitalt innhold i, forteller han.

Jeg ville skape en trygghetsfølelse, en mammafølelse

Jon Martin Larsen, høyskolelektor i journalistikk og kommunikasjon ved Høyskolen Kristiania

noe jeg vil fortsette med også tilbake i klasserommet, sier han.

På spørsmål om kvalitets-sikringen av undervisnings-tilbudet forteller Larsen at de har hatt kollegaveiledning.

– Men den viktigste tilbakemeldingen er fra studentene, som har vært knallgod, avslutter han.

Fokus på frontlinjen

– Vi har et stort fokus på frontlinjen, sier Line Lervik-Olsen, instituttleder ved Institutt for markedsføring ved BI, på telefon til Universitas.

– Fra 17. august har alt fokus vært på de som skal undervise, og vi har en operativ daglig ledelse ved instituttet. Men vi må være ærlige på at ikke alt fungerer hundre prosent, fortsetter hun.

Lervik-Olsen forteller at de ved BI følger Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut) sine krav om evaluering.

– Men vi vurderer gjerne nye former for tilbakemelding for å få best mulig informasjon, slik at vi kan forbedre undervisningen, sier hun.

En uvanlig situasjon

– Vi har basert oss på tilbudet som er gitt fra UiO med mulighet for å melde seg på kurs hos Senter for læring og utdanning, og henvist til hjelpesidene på UiO. Det er opp til den enkelte å benytte seg av tilbudet, konstaterer Eirik Welo på telefon med Universitas.

Welo er undervisningsleder ved Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk ved UiO (Ifikk), en stilling han inntok i sommer.

– Målet vårt som institutt er å legge opp til at forberedelser er mulig å gjennomføre innenfor arbeidstiden. Men dette er noe nytt, vi er i en krise, og det kan resultere i mer arbeid, sier Welo.

Jeg savner seminarrommet

Dragana Bozin, førsteamanuensis i filosofi ved UiO

– Hvordan legger dere opp til det?

– Vi diskuterer innad i fagmiljøene og jobber videre for et enda bedre digitalt opplegg.

Welo sier at omleggingen i 2017 primært var basert på en faglig begrunnelse om hvordan man best mulig kan gi exphiltilbudet. Det skulle ifølge Welo

Digitale muligheter: Jon Martin Larsen, høyskolelektor i journalistikk og kommunikasjon ved Høyskolen Kristiania, inviterer internasjonale gjester inn i sin digitale undervisning.

blant annet være mer fokus på akademisk skriving.

– Det digitale var kanskje ikke like fremtredende som noe man tenkte på som en mulighet, sier han.

Ved spørsmål på om Ifikk har benyttet seg av kompetansen på andre fakulteter ved UiO, svarer Welo:

– Innad på Det humanistiske

fakultet er det en aktiv erfaringsutveksling mellom instituttene, men det er studiedekanen som står for utvekslingen på tvers av UiO.

universitas@universitas.no

Fra hjemmekontoret: Dragana Bozin, førsteamanuensis i filosofi ved UiO, savner den dynamiske dialogen med studentene i seminarrommet, som kan være vanskelig å gjenskape i Zoom.

Dr. Zoom: Malcolm Langford, jusprofessor ved UiO, er en av initiativtakerne bak Facebook-gruppen «Digital dugnad i høyere utdanning». Han har ikke uten grunn blitt kalt Dr. Zoom.

med digital undervisning. Jeg vil kjøre mer webinarer, og på nettstudier vil jeg fortsette med livesnutter på Facebook, sier Vogt.

Hun løfter den ene hånden, som om hun filmer og illustrerer: «Hallo, hvordan har vi det i dag? Husk å lese kapittel syv! Ikke sant, det tar to minutter», avslutter hun.

Et eget studio

Malcolm Langford, jusprofessor ved Universitetet i Oslo (UiO), er en av initiativtakerne bak Facebook-gruppen «Digital dugnad i høyere utdanning». Laget 14. mars, to dager etter nedstengingen av Norge, bikker den snart fire og et halvt tusen medlemmer.

Fra inntrykkene Langford har fått av andre undervisere, kommer det frem at håndteringen av den digitale overgangen er sprikende. Det er markante forskjeller mellom ledelse fra øverste nivå og nedover, konkluderer han.

En digital ny verden

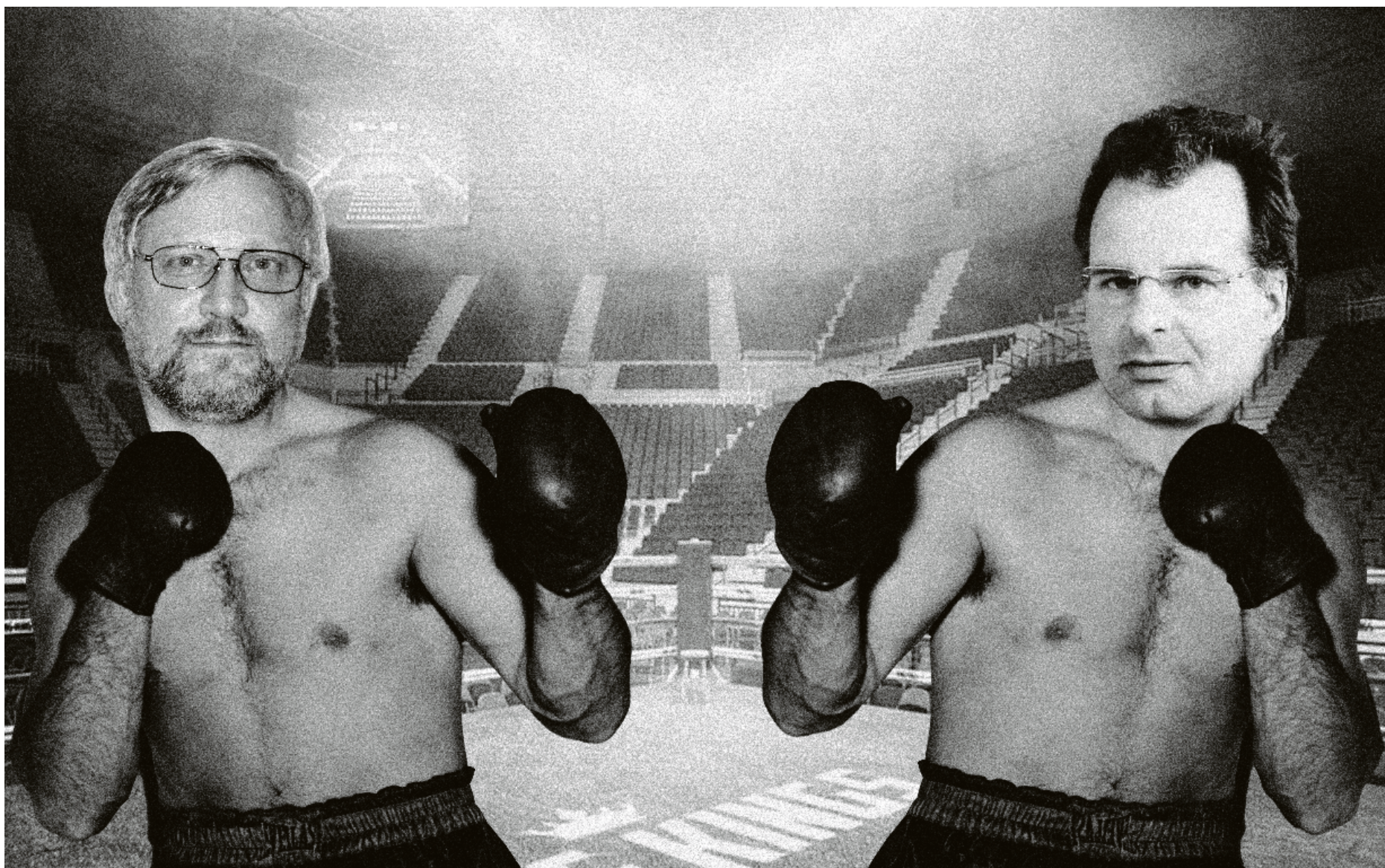
Jon Martin Larsen, høyskolelektor i journalistikk og kommunikasjon ved Høyskolen Kristiania, har tydd til mor for å trygge studentene i en utrygg situasjon under pandemien. Han spilte inn en samtale med moren sin som en introduksjon til seg selv og faget.

– I samtalen snakket mamma og jeg om undervisningen, samtidig sa mamma til studentene at du kan spørre Jon Martin om alt, og at alle skal bli sett. Jeg ville skape en trygghetsfølelse, en mammafølelse, sier han.

– Kristiania var kjapt på ballen når det gjaldt digital undervisning, og satte av dedikerte eksperter til å bistå i utviklingen av den digitale undervisningen, sier han.

Larsen trekker frem at de digitale løsningene bringer med seg nye muligheter:

– Jeg har hentet inn internasjonale gjester som har snakket om nødhjelp i Jemen og situasjonen i Moria-leiren. Dette er

Og i dette hjørnet: Filosofene Lars Gule og Jens Saugstad kastet seg i ringen da debatten om Moria-leiren blusset opp.

Filosofer i ordkrig etter Facebookinnlegg

Førsteamanuensis ved Oslomet kritiserte UiO-professor etter det han mener var et «grenseløst kynisk» Facebook-innlegg. – Moralpoliti, svarer UiO-professoren.

Debatt

tekst Eskild Gausemel Berge
illustrasjon Henrik Follesø Egeland

«Bare tenn på teltleiren din, så får du komme til Norge! #50er50for-mye»

Det skrev professor i filosofi ved Universitetet i Oslo (UiO) Jens Saugstad i et Facebook-innlegg forrige helg. I etterkant av brannen i Moria-leiren besluttet regjeringen å hente 50 personer fra flyktningenesleiren. Det har resultert i reaksjoner på sosiale medier.

Filosofi-kollega ved Oslomet Lars Gule tente på alle pluggen da han så Saugstads innlegg: «Det er forstemmende at en filosof skriver noe så tvers gjennom uetisk. For formuleringene er kalde, kyniske og speiler menneskeforakt» skrev Gule på sin egen Facebook-profil. Saugstad er derimot uenig i kritikken fra Gule:

– Det jeg presenterer, er et vanlig synspunkt, men Gule tar det helt ut av kontekst. I min Facebook-status spissformulerte jeg det signalet Norge ville sende hvis regjeringen skulle gi etter for presset fra aksjonen #50erikkenok, sier Saugstad til Universitas.

– Lirer av seg skjellsord

Saugstad mener Gule hevder han reagerer på formen på innlegget, men at det egentlig er påstandsinholdet han kritiserer.

– Det er ikke til å misforstå. Gule påstår her at det speiler menneskeforakt å mene at Norge ikke skal ta imot noen fra Moria-leiren. Gule fremstår som en autoritær person som egentlig ikke vil tolerere ytringer han er uenig i, sier Saugstad.

Gule avfeier all kritikk fra Saugstad. Han forteller til Universitas at han fortsatt står ved det han skrev, og beskriver Saugstads innlegg som «grenseløst kynisk».

– Han skriver at det bare er å brenne ned teltleiren sin, så får du komme til Norge. Det er ingen refleksjon over disse menneskenes lidelse. En moderne norsk filosof forventer jeg har et etisk kompass.

Dette har han kastet bort, sier Gule.

Saugstad mener at Gule ikke har grunnlag for å tro at han er motstander av «en human løsning» for menneskene i Moria-leiren.

– Jeg tror bare ikke at løsningen er å hente dem hit. Han bare lirer av seg en lang serie av skjellsord i stedet for å forsøke å tilbakevise mitt signalargument. Slik fremstår han som en mann i sine følelsers vold, sier Saugstad.

Samtidig uttrykker han en bekymring for den moraliseringen som han mener kommer til syne i debatten rundt Moria. Han forteller at det var mange som likte Facebook-innlegget, og at han fikk en strøm av venneforespørsler.

– Gule er en form for moralpoliti. Han forteller hva folk skal gjøre i demonstrasjoner, og hvordan folk skal uttrykke seg. Han fremstår som en selvutnevnt vaktmann i offentligheten.

– Kastet det etiske kompasset
De øvrige uttalelsene mener Gule er bevis på at Saugstad ikke har noen reelle motargumenter:

– Hva som er autoritært i å kritisere et menneskeverdiskrenkende innlegg, må nok Saugstad forklare bedre. Det er nettopp kynismen i det såkalte signalargumentet jeg kritiserer. Så det at Saugstad trekker inn andre forhold om hva jeg mener i offentligheten, viser vel at han ikke har noen reelle motargumenter. Dette blir klassisk roing og ad hominem [å angripe personen i stedet for saken, journ.anm].

– Tror du den retoriske linjen du legger deg på, kan gjøre at andre kvier seg for å ta ordet?

– Jeg tar ikke ansvar for andres feighet. Og jeg tviler på at min Facebook-side blir lest av så mange, sier Gule.

Innsnevret ytringsrom?

Saugstad trekker paralleller til to debatter som har foregått i sommer om Kunsthøgskolen i Oslo, der en studentgruppe krevde tiltak mot strukturell rasisme på høyskolen, og tyskervits-saken som foregikk ved Universitetet i Bergen. De representerer en utvikling han bekymrer seg over.

– Det er mye alvorlig som skjer

nå, vi beveger oss mot stupet. Mange føler nå vi må skjerpe oss

veldig, vi har for eksempel blitt veldig påpasselige med hva vi kan si i en forelesning. Det legger en demper på ytringsklimaet i akademia.

– Vi må passe på så meningsklimaet ikke blir for snevert. Man må tillate at folk sier ting som er litt på kanten. Det er enklere for meg å snak-

ke om ting som dette, siden jeg er på vei til å bli pensjonist. For unge folk er det ikke mulig, avslutter Saugstad.

Gule kjenner seg ikke igjen i Saugstads virkelighetsbeskrivelse om et stadig trangere ytringsrom i akademia.

– Det er en del som påstår det samme, men jeg er ikke enig. Man kan ikke legge til grunn følelser og anekdoter når man uttaler seg om slikt, man må undersøke hvor stort problemet er empirisk. Jeg sier ikke at Saugstad ikke opplever at det er ting han ikke kan si, men det er hans opplevelse. At ytringsrommet generelt har blitt trangere, kan man ikke konkludere noe om bare ut fra hans erfaringer.

Rakk ikke påmelding til fadderuken: Vurderer å droppe ut

SV-fakultetet ba henne «finne andre måter å få seg venner på» enn fadderuken. – Jeg fikk et skikkelig dårlig førsteinntrykk av UiO, sier studenten.

Fadderuken

tekst Guro Aasaaren
foto Isabel Svendsen Berge

– Jeg synes det er rart at fakultetet var så lite fleksibelt. Universitetet vil jo studenter sitt beste, og man vil jo at folk skal fortsette på programmet de har begynt på. Derfor skjønner jeg ikke hvorfor man vil gjøre et dårlig inntrykk, sier sosiologistudent Hanneline Mjåland (21).

Hennes første møte med Universitetet i Oslo (UiO) ble plutselig litt annerledes da hun oppdaget at hun ikke hadde rukket påmeldingen til årets fadderuke. Dette semesteret krevde nemlig Det samfunnsvitenskapelig fakultet (SV) for første gang påmelding én uke innen fadderuken startet.

Mjåland er kritisk til at fakultetet ikke planla for at alle nye studenter ved fakultetet skulle få være med på fadderopplegget. Hun er uenig i at påmelding

på forhånd var den eneste måten man kunne organisere studiestart under pandemien på.

– Jeg tenker at det er rart å skyldes på pandemien. Det kunne man unngått ved å tildele alle studenter en faddergruppe på forhånd. Jeg håper at de kan ta lærdom av fadderuken, så ingen studenter trenger å få like dårlig førsteinntrykk som meg.

Skuffet over håndteringen

Anne Julie Semb, dekan ved SV-fakultetet, sier at de selvsagt ikke ønsker at studenter som ønsker en sosial arena, ikke får delta i studiestart. Hun presiserer likevel at de imidlertid måtte sette en frist for påmelding for at det skulle være mulig å gjennomføre studiestartuken.

– Vi har vært så fleksible som mulig, sier Semb.

Da Mjåland oppdaget at hun ikke fikk plass, tok hun straks kontakt med faddersjefen på sosiologistudiet. Hun ble lovet at

det mest sannsynlig skulle ordne seg, og at det bare var å møte opp første dag i fadderuken.

Da hun møtte opp på universitetet, ba faddersjefene henne om å gå og heller snakke med SV-info.

– Det virket som om faddersjefene hadde fått litt forskjellige beskjeder og ikke var sikre på hvordan de skulle håndtere det.

På SV-info var det stor pågang, Mjåland var ikke den eneste studenten ved SV-fakultetet som ikke hadde rukket påmeldingsfristen. Studentene ble bedt om å forlate bygningen.

– De sa at det ikke var noen vits i at vi ventet her, og at vi måtte komme oss ut fordi de ikke kunne *deale* med så mange folk. Vi fikk ingen info, og alle var skikkelig forvirret, forteller hun.

To dager senere fikk Mjåland svar fra SV-info på e-post, som Universitas har fått innsyn i. I den oppfordrer fakultetet henne til å «finne andre måter å få venner på».

– Jeg tolket svaret veldig som en avvisning.

Mener UiO bør ta mer ansvar

Semb forteller at de besluttet å ha påmelding til studiestart av to grunner:

– For det første måtte vi vite hvem som deltok, slik at vi kunne bistå med smittesporing hvis det ble nødvendig. I tillegg har vi måttet planlegge ut fra restriksjoner på maks antall deltakere.

Antall deltakere hadde konsekvenser for hvilke rom som kunne benyttes, og Folkehelseinstituttet ga restriksjoner for maks antall personer samlet samtidig, sier dekanen og

Jeg tenker at det er rart å skyldes på pandemien

Hanneline Mjåland (21), sosiologistudent

fortsetter:

– For det andre ønsket vi å lage grupper med studenter som ønsket å delta i studiestart. Fakultetet mottar omtrent 1500 studenter hver høst. Av disse er det om lag to tredjedeler som ønsker å delta i studiestart. Vår erfaring fra tidligere år har vært at mange av gruppene har hatt mye frafall utover i uken, noe som er kjedelig for dem som ønsker å delta.

Semb fortsetter med å si at de

har planlagt for at alle skulle få et sosialt opplegg, men det var nødvendig med påmelding på forhånd.

Mjåland mener det er forståelig at man måtte være strenge på grunn av koronasituasjonen i år. Hun er enig i at man må ta ansvar for eget studium, men hun savner likevel at universitetet tar mer ansvar for egne studenter.

– En vanskelig situasjon

Mjåland tror at fadderuken for mange var spesielt viktig i år, og mener derfor at svaret fra universitetet ikke holder.

– Når universitetet ikke tar ansvar for å inkludere studentene i sosiale ting og studentorganisasjonene ikke kan ta det ansvaret de vil, på grunn av pandemien, setter det studentene i en vanskelig situasjon. Universitetet burde ta mer sosialt ansvar, sier Mjåland.

Sosiologistudenten forteller at hun ikke visste så mye om UiO før hun startet denne høsten:

– Det første møtet mitt med UiO ga meg et skikkelig dårlig førsteinntrykk. Jeg er usikker på om jeg vil fortsette nå.

universitas@universitas.no

Skuffende førsteinntrykk: Hanneline Mjåland er førsteårsstudent på sosiologi ved UiO. Hun er kritisk til SV-fakultetets håndtering av årets fadderopplegg.

Vil fjerne benk dedikert til forsker og den «moderne rasismens far»

SV fremmer forslag om å fjerne benk dedikert til naturforsker. Instituttleder ved biovitenskap mener man ikke kan fjerne alle spor etter fortidens akademikere.

Rasisme

tekst Peter Mork
foto Iver Daaland Åse

Torsdag 17. september avgjør bydelsutvalget om de skal sende en oppfordring til Botanisk hage og Universitetet i Oslo (UiO) om å fjerne en benk tilegnet den kjente naturvitenskapsmannen Carl von Linné. I forslaget fra gamle Oslo Sosialistisk Venstreparti (SV) legges det vekt på at han forbindes med oppstarten til biologisk rasisme. Partiets representant Hasti Hamidi håper det kan bli en påminnelse på hvor viktig det er med avkolonisering av akademien.

– Sånn som det er nå, mener jeg det er best å bare få den fjernet, sier Hamidi.

Benken hun kikker ned på mens hun sier dette, ble oppført til minne om von Linné i Botanisk hage i 2014. Han er kjent for å være den moderne systematikens far og er fortsatt en del av pensumet for biologistudenter. «Det færre kanskje vet, er at Linné også omtales som far til den moderne rasismen», skriver Gamle Oslo SV i sitt forslag.

– Metoden hans for systematisering av planter overførte han også på mennesker, som skapte et hierarki med hvite øverst og svarte nederst. Konsekvensene har for eksempel vært legitimering av slavehandel og kolonisering, utdyper Hamidi.

Å ile til symbolhandlinger som dette har et element av revisjonisme i seg

Rein Aasland, leder ved Institutt for biovitenskap ved UiO

Ikke på pensum

I tillegg til Hamidi har også Sara Barzinje, som ved siden av vervet sitt i Arbeiderpartiet bydel Gamle Oslo studerer biovitenskap ved UiO, vært en sterk pådriver for saken.

Som biologistudent er Barzinje overrasket over at hun ikke kjente til denne siden av von

Linnés forskning og betydningen den har hatt. Det var først gjennom forslaget i oppvekstkomiteen i Gamle Oslo om å ta saken til bydelsutvalget, hun ble gjort oppmerksom på det.

– Tatt i betraktning at jeg lærer om ham i dette semesteret uten å høre noe om det, sjokkerer det meg litt, sier Barzinje.

Jeg tror det minste UiO kan gjøre, er å legge det frem og åpne for en debatt

Sara Barzinje, biologistudent

rer det meg litt, sier Barzinje.

Rein Aasland, leder ved Institutt for biovitenskap ved UiO, sier at problematikken er godt kjent og blir diskutert i fagmiljøet. Det er ikke dermed sagt at det skal være en del av pensum. Han synes ikke at det er noen god fremgangsmåte å fjerne alle spor etter fortidens akademikere, selv om de hadde holdninger som i vår tid ikke er holdbare.

– Å ile til symbolhandlinger som dette har et element av revisjonisme i seg, sier han.

Aasland legger til at instituttets professor Dag O. Hessen har skrevet om dette i sin bok om Carl von Linné, og at han også har nevnt det i sine forelesninger.

Hevdelser om at rasistiske trekk ved kjente personligheter i stor grad blir tiet om i offentligheten, kjenner man igjen fra statuedebatten, som fikk særlig mye oppmerksomhet i sommer. Fordi denne benken kan regnes som ny, mener de to bydelspolitikere at denne saken ikke burde ses i sammenheng med rivning av statuer. Den blir heller et symbol på noe annet:

– Dette treffer nok mer debatten rundt avkolonisering av akademien, presiserer Hamidi.

De mener det er viktig å få frem alle sider ved personer som von Linné, med tanke på den posisjonen de fortsatt har innenfor akademien.

– Jeg tror det minste UiO kan

En ubehagelig benk: Denne benken i Botanisk hage skaper debatt. Sara Barzinje (Ap) og Hasti Hamidi (SV) mener den bør fjernes.

gjøre, er å legge det frem og åpne for en debatt, lære at det er flere sider av en sak, sier Barzinje.

Viktig rolle i offentlig rom

Botanisk hage som del av Naturhistorisk museum (NHM) utgjør en viktig forbindelse mellom UiO og samfunnet. På nettsidene til NHM står det at «institusjonen skal være i samfunnets tjeneste og forvalte og formidle naturvitenskapelig informasjon til et bredt publikum».

Hamidi og Barzinje forteller at utgangspunktet for forslaget er hvordan benken påvirker miljøet

i bydelen negativt, der Botanisk hage, som en del av UiO, har en betydelig plass. At saken først ble tatt opp i oppvekstkomiteen, skyldes først og fremst at det var flere unge brukere av parken som tok kontakt og uttrykte et ubehag.

– For mange i bydelen som bor tett, særlig barnefamilier, blir parken en form for utvidet stue. Da er det viktig at vi ivaretar dem, påpeker Hamidi.

De understreker begge betydningen av at Botanisk hage skal være et inkluderende sted, og at det derfor ikke er forenlig å bruke den til å hylle et menneske som

har hatt en så sentral rolle i den vitenskapelige rasismen. Ettersom benken ikke har noen historisk verdi i seg selv, mener de det beste er at den fjernes, og at man bruker ressurser på formidling av de mørkere sidene ved kjente personligheter.

I en e-post til Universitas skriver NHM at de kun er kjent med saken gjennom media og foreløpig ikke har fått noen henvendelse fra SV eller bydelsutvalget i Gamle Oslo. Ved en slik henvendelse vil museets ledelse ta stilling til saken.

Krever utslippsfri campus på Romerike

Enstemmig vedtatt: I 2023 flytter Oslomets avdeling på Kjeller til Romerike. Nå har Studentparlamentet ved Oslomet lagt fram sine krav til et nytt campus.

I mars vedtok styret ved Oslomet utbyggingen av et nytt campus på Romerike. Nå stiller Studentparlamentet ved Storbyuniversitetet en rekke krav til de nye universitetsbyggene.

Studentpolitikk

tekst Endre Ugelstad
foto Hanne Jones Solgfjeld

– Vi håper at studentenes stemmer blir hørt. Nå har vi en ypperlig mulighet til å være med på å bestemme utfallet av utviklingen til nye campus Romerike, sier Elsa Kuvane Skaret, læringsmiljøansvarlig ved Studentparlamentet ved Oslomet (SP) til Universitas.

Sammen med resten av Studentparlamentet har hun vært med på å utarbeide en rekke krav til universitetsledelsen inn mot utbyggingen av et nytt campus på Romerike. Listen ble enstemmig vedtatt under semesterets første parlamentsmøte mandag kveld.

Blant de viktigste kravene på listen står ønsket om at det nye campusområdet skal tilby tilstrekkelig med leseplasser og grupperom for studentene og ha en universelt utformet bygningsmasse. I tillegg står kravet om at

de nye universitetsbygningene skal driftes etter nullutslippsprinsipper når det åpner i 2023, høyt på Oslomet-studentenes ønskeliste.

Rammer flere fagmiljøer

I mars vedtok styret ved Oslomet ikke å forlenge den nåværende leieavtalen for universitetets bygninger på Kjeller etter 2023. Samtidig ble det bestemt at Oslomet skal jobbe mot å utvikle en fullverdig to-campus-løsning i Oslo og på Romerike i samme periode. Dette innebærer at flere av fagmiljøene som for øyeblikket holder til i Oslomets lokaler på Pilestredet i Oslo, står i fare for å bli flyttet til de nye lokalene på Romerike, i tillegg til aktiviteten som for øyeblikket finner sted på Kjeller.

«Nå skal vi se helhetlig på aktiviteten ved OsloMet (sic) og foreslå for styret hvilke fagmiljøer og hvilken virksomhet det er hensiktsmessig å etablere på Romerike. Vi må altså jobbe med å

avvikle aktiviteten på Kjeller på en ryddig måte, samtidig som vi planlegger for en nyetablering», skriver rektor ved Oslomet Curt Rice i en uttalelse på Storbyuniversitetets nettside 2. september.

«At OsloMet (sic) skal være til stede på Romerike, henger både sammen med at vi er et resultat av sammenslåingen mellom høyskolene i Akershus og Oslo, og at vi har et regionalt samfunnsansvar som et stort arbeidslivsuniversitet i Stor-Oslo», skriver Rice videre.

Selv om dette kan bli en stor utfordring, ser vi det fortsatt som en forutsetning for det nye campuset

Marie Knutsen Bruntveit, leder i Studentparlamentet ved Oslomet

Nullutslippskravet – en stor utfordring

Ifølge Marie Knutsen Bruntveit, leder i Studentparlamentet ved Oslomet, er det viktig at studentene involveres tidlig i prosessen

med å utvikle en ny campusstrategi i forbindelse med flyttingen til Romerike.

– Selv om det ennå er langt frem i tid, begynner arbeidet allerede nå med ansettelsen av en ny prosjektleder for prosjektet. Derfor er det viktig å ha en fastspikret liste og et dokument vi kan referere til, allerede når vi snakker opp mot ledelsen, sier Bruntveit og legger til at det blir viktig å sørge for at alle studenter og ansatte ved Oslomet er informert om innholdet i listen.

– Det er en klar liste over våre krav til det nye campus og hva som skal og bør eksistere der.

– Hva tror du blir den vanskeligste saken å få gjennomslag for?

– Det er nok nullutslippskravet. Selv om dette kan bli en stor utfordring, ser vi det fortsatt som en forutsetning for det nye campuset, understreker Knutsen Bruntveit.

– I dialog

Curt Rice sier til Universitas at ledelsen vil sørge for at studentens innspill blir vektlagt i utbyggingsfasen.

– Vi er og vil være i kontinuerlig dialog med studentene på begge studiesteder, og studentene vil være representert i sty-

ringsgruppen for programmet som skal jobbe med Oslomets virksomhet på Romerike. I tillegg er leder av Studentparlamentet med i min ledergruppe, noe som betyr at deres innspill vil bli hørt der, sier han.

Om kravene som ble lagt frem, fra studentene under mandagens parlamentsmøte, sier Rice at det fortsatt gjenstår mye arbeid på overordnet plan før man kan ta stilling til spesifikke premisser for et nytt campus.

– Det handler først og fremst om hva et fullverdig campus innebærer i dagens kontekst, og dette skal vi jobbe mye med fremover, blant annet i et styreseminar i oktober. Men studentenes innspill blir definitivt tatt med videre.

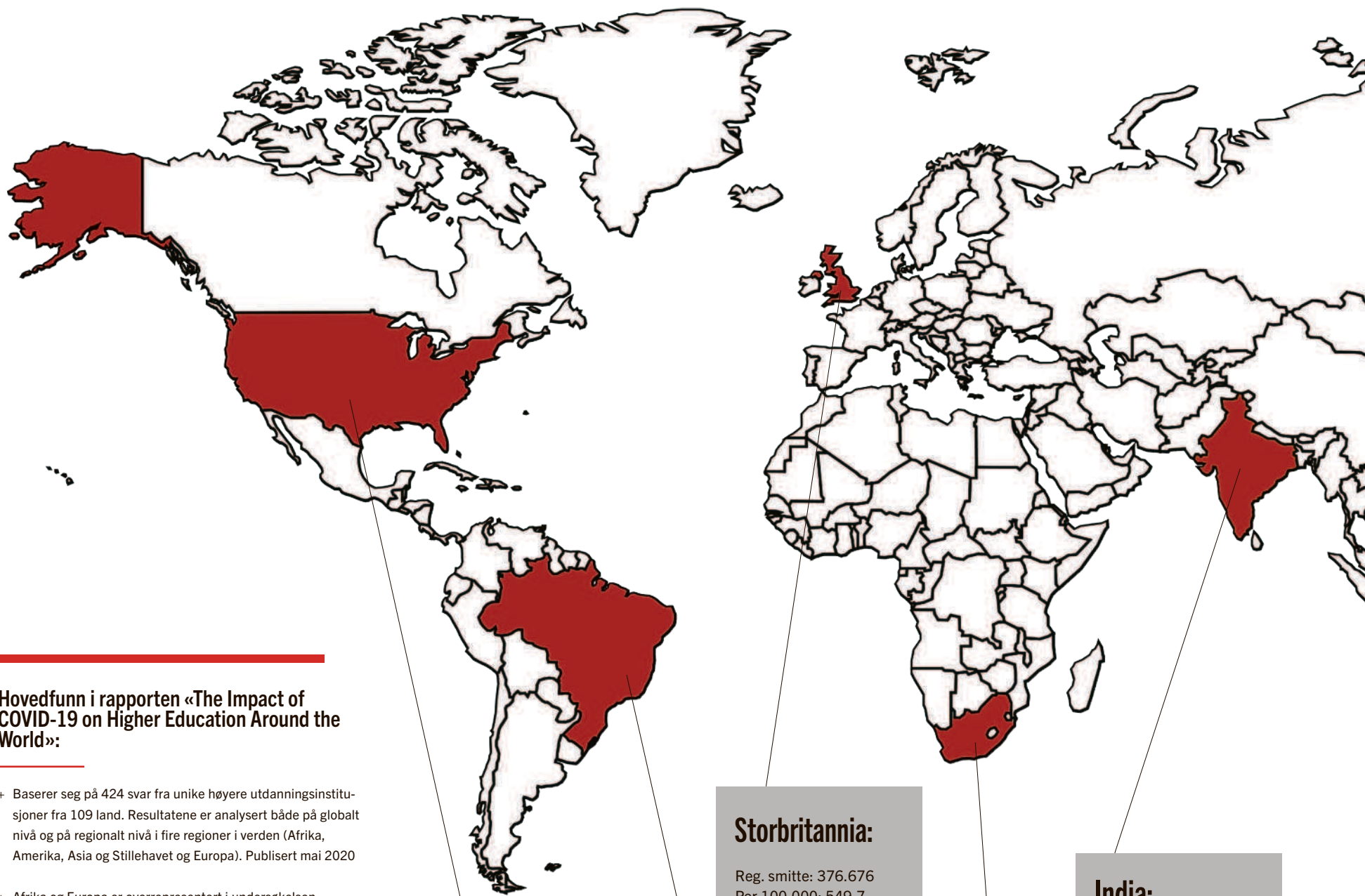
– Hvordan forholder ledelsen seg til kravet fra studentene om at det nye campusområdet på Romerike skal være et nullutslipp-campus?

– Vi er svært glade for at studentene er opptatt av bærekraft og miljøvennlig virksomhet, og tar med oss dette perspektivet i det videre arbeidet. Vi kan imidlertid ikke ta stilling til dette før vi vet om vår virksomhet på Romerike skal inn i allerede eksisterende bygg, avslutter Rice.

universitas@universitas.no

PANDEMIEN RAMMER STUDENTER OVER HELE VERDEN:

– Mange vil nok miste tilgang til høyere utdanning

Hovedfunn i rapporten «The Impact of COVID-19 on Higher Education Around the World»:

- + Baserer seg på 424 svar fra unike høyere utdanningsinstitusjoner fra 109 land. Resultatene er analysert både på globalt nivå og på regionalt nivå i fire regioner i verden (Afrika, Amerika, Asia og Stillehavet og Europa). Publisert mai 2020
- + Afrika og Europa er overrepresentert i undersøkelsen
- + Nesten alle institusjoner som svarte på undersøkelsen, har blitt påvirket av pandemien: 59 % svarte at all campusaktivitet er stoppet, og at institusjonen ble helt stengt. Andelen institusjoner i Afrika som svarte det samme, er 77%
- + På nesten alle høyere utdanningsinstitusjoner påvirket pandemien undervisning og læring. To tredjedeler rapporterer at undervisning i klasserommet ble erstattet av fjernundervisning. De største utfordringene med dette er tilgang til teknisk infrastruktur, kompetanse og pedagogikk for fjernundervisning og kravene til spesifikke fagfelt
- + Litt over halvparten planla å gjennomføre eksamener for vårsemesteret som planlagt, selv om det ble med nye tiltak. Stor regional variasjon med 80 % av høyere utdanningsinstitusjoner i Europa som planla å gjennomføre eksamener, mens 61 % i Afrika svarte at eksamen risikerte å bli utsatt eller kansellert
- + Bare 41% av institusjonene er involvert i covid-19-forskning, men hos nesten alle bidrar forskere til dagens offentlige policyutvikling

Kilde: International Association of Universities

USA:Reg. smittet: 6.647.685
Per 100.000: 1989,5Reg. døde: 196.536
Per 100.000: 58,8**Storbritannia:**Reg. smitte: 376.676
Per 100.000: 549,7Reg. døde: 41.773
Per 100.000: 61,0**Brasil:**Reg. smitten: 4.382.263
Per 100.000: 2061,7Reg. døde: 133.119
Per 100.000: 62,6**India:**Reg. smittet: 5.020.359
Per 100.000: 363,8Reg. døde: 82.066
Per 100.000: 5,9**Sør-Afrika:**Reg. smittet: 651.521
Per 100.000: 1098,5Reg. døde: 15.641
Per 100.000: 26,4

Kilde: VGs coronaspesial. Tall hentet ut 16.09.2020

Høyere utdanning vil kanskje aldri bli det samme igjen. Mangel på internett, høye studentavgifter, finanskriser og politisk uro – sånn blir studenter rammet verden over.

Ikke alle har penger til å studere, og mange må hjelpe foreldre som har mistet jobben på grunn av pandemien

Kara van der Merwe (19), student

Pandemi

tekst Maria Støre og Ivan Larsson

– Brasil er i en rar situasjon. Myndighetene har tatt noen avgjørelser som ikke akkurat hjelper studentene, sier Ronald Albert (20) fra Brasil – et av landene hardest rammet av koronapandemien.

Viruset har sendt hele verden i krisemodus. I underkant av én million liv er tapt, finanskriser slår ned i alle verdens land, Zoom-timeplanene til psykologer fylles stadig opp, og arbeidsplasser forsvinner. Høyere utdanning er intet unntak for pandemiens vrede.

Universitas har snakket med fem studenter, fra fem forskjellige land, som deler sin erfaring i møte med den verdensomspennende pandemien.

– Myndighetene suger

Brasilianer Ronald studerer informatikk ved det føderale universitetet i Rio de Janeiro, men er usikker på om han får fullført sitt andre semester. Ikke fordi han er lei. Men nettbasert undervisning er vanskelig, og universitetene sliter.

President Jair Bolsonaro tilhører landets populistiske høyrefløy. Han har mottatt massiv kritikk for å bagatellisere viruset med offentlig håndhilsing og uttalelser som: «Det er bare en liten forkjølelse.»

Ronald er provosert over presidentens håndtering. Han vet at flere i landet sliter med å få endene til å møtes.

– Det handler om hva myndighetene velger å subsidiere. De har gjort kutt i støtten til universiteter, men mange er ikke klar over det.

I 2019 utbrøt det protester i Brasil, da Bolsonaro-administrasjonen kuttet i utdanningsstøtten.

– Bolsenaro vil privatisere offentlige institusjoner, også universiteter. Myndighetene suger. De bryr seg bare om penger, ikke om liv.

Færre midler – hardere rammet

Forsker Giorgio Marinoni er en av forfatterne bak en omfattende undersøkelse av International Association of Universities, som beskriver hvordan pandemien påvirker høyere utdanning globalt.

– I begynnelsen rammet pandemien høyere utdanning hardest i land der de har færre midler og er mindre forberedt på et skifte til nettundervisning, forklarer han i en e-post til Universitas.

Den mest umiddelbare effekten var suspensjon av all undervisning- og forskningsaktivitet. Dette skjedde uten erstatning, forklarer han, og var spesielt synlig i Afrika, men også i Latin-Amerika og Karibia.

– Utdanningsinstitusjonene med lavere kapasitet til å implementere nettbasert undervisning blir fortsatt sterkt påvirket av pandemien, sier Marinoni.

De institusjonene som er avhengige av inntekt fra studentavgifter og spesielt internasjonale studenters avgifter, er en annen gruppe som blir rammet, spesielt med tanke på finanskrisen.

– Mange institusjoner i USA, Storbritannia og Australia tilhører denne andre gruppen.

Ifølge ham vil høyere utdanning overleve pandemien, men det vil forandre seg og kanskje aldri bli det samme igjen.

Vil ingen ende ta

Moren og søsteren til Ronald har fått korona, og det gjør ikke hverdagen noe lettere. Ifølge Det europeiske smit-

tevernbyrået (ECDC) har landet registrert over fire millioner koronasmittede og 130.000 døde, som er de nest høyeste tallene på verdensbasis.

– Vi trenger en vaksine. Når skal dette ende? Dødstallene bare stiger. Det er frustrerende og trist.

Ronald var på utveksling i Oslo da viruset spredte seg, derfor kan han ikke fortelle hvordan det var i hjemlandet.

– Men jeg vet de raskt møtte på problemer. Mange studenter i Brasil har ikke internett eller telefoner, men universitetene fortsatte bare å gi nettundervisning, sier han.

Brasil: – Vi trenger en vaksine. Jeg tror ikke det vil stabilisere seg med det første, sier Ronald Albert om koronasmitten i landet.

Ifølge Statista har 67 prosent av landets befolkning tilgang til internett.

Noen universiteter lagde en plan for at studenter skulle få internett og enkle telefoner, men mange er fortsatt uten en varig løsning.

Avslørt svakheter

– Jeg tror det største problemet i landet vårt er de sosiale- og økonomiske ulikhetene, sier sørafrikanske Kara van der Merwe (19).

Dramastudenten flyttet tilbake til Universitetet i Stellenbosch i Sør-Afrika etter at hun bodde hjemme hos foreldrene under vårens nedstengning. Nå har hun returnert til en helt annen undervisning enn den hun forlot. Hun er vant med bevegelse, støy og nærkontakt, men nå er alt distansert. Dessuten er campus stille, nesten folketomt. Ifølge Kara får bare studenter som er avhengig av praktisk undervisning, være på campus.

I likhet med Ronald opplevde hun hvor ujevnt pandemien traff, også på studentnivå. Nettundervisning er umulig å følge for sørafrikanerne som ikke har pc, strøm eller internett. Ifølge Statista har bare 56,3 prosent av befolkningen tilgang til sistnevnte.

Forsker Marinoni bekrefter det både Ronald og Kara sier om landene sine.

Mange studenter i Brasil har ikke internett eller telefoner, men universitetene fortsetter bare å gi nettundervisning

Ronald Albert (20), student

– Overgangen til nettundervisning har avslørt svakheter. Land med lav tilgang til infrastruktur, internett, strøm og pc er de som lider mest, sier han.

Ifølge forskeren blir innovasjon avgjørende. Tilgang til mobiltelefoner er mye mer utbredt i Afrika og Latin-Amerika. Derfor blir det viktig å tilby innhold på nettet som kan brukes på telefon.

Men Kara frykter at flere kommer til å droppe ut av studiene.

– Alle har ikke penger til å studere, og mange må hjelpe foreldre som har mistet jobben på grunn av pandemien.

Selv tilhører hun middelklassen. Akkurat nå er hele studieåret betalt for, men hvordan skal hun løse det når neste års regning kommer i posten?

– Foreldrene mine mistet jobbene sine. Jeg må nok ta opp et studielån, kanskje få meg en jobb. Min yngste søster trenger også penger til utdanning. Det er mye press på foreldrene mine. Og på meg.

I Karas tilfelle koster ett år på det offentlige universitetet mellom 16.000 og 23.000 norske kroner.

– Forhåpentligvis finner vi en ny normal. Vi må stabilisere økonomien, som ikke var bra før korona heller.

Over 600.000 er registrert smittet i Sør-Afrika, og dødstallet er over 15.000. Kara er redd. Hun håper hun kan fullføre utdanningen, for hun elsker jo drama, men bekymringene er mange.

– Men vår generasjon er så tilpasningsdyktige. Hvis vi kommer oss gjennom en global pandemi, kan vi klare alt.

Ville ta master

Patrick Redman (21) måtte raskt tilpasse seg da han på et studentball fikk beskjed om at en studiekamerat var smittet. I klassisk London-regn løp han bedugget hjem fra festen, iført dress og finstas. Dermed ble 21-årsdagen feiret alene i karantene.

– Det var ganske trist, men søsteren min og vennene mine kom med kake utenfor døren, forteller Patrick.

Han fullførte en bachelor i økonomi ved School of Oriental and African Studies (SOAS) da pandemi-kaoset var på sitt verste.

Sør-Afrika: Kara van der Merwe frykter antall hjemløse vil øke, som en følge av finanskrisen. Hun håper man kan få utnyttet befolkningens potensiale, også de som ikke har fått fullført studier.

– Men jeg endte opp veldig fornøyd med karakterene mine. Hadde det vært et normalt år, hadde jeg begynt rett på master, forklarer Patrick.

Han drømte om å ta mastergraden i Nederland, men Patricks drømmer er ikke de eneste koronaviruset har knust. Storbritannia er nummer fem på listen over antall koronadødsfall med nesten 42.000 omkomne, men havner lenger ned på listen over registrerte smittetilfeller med over 360.000, ifølge ECDC. London ble i mars og april et episenter, og for studentene ved SOAS innebar det total nedstengning.

– Alt var skummelt, og folk fikk panikk, spesielt i

London. Eksamen ble utsatt, og mange flyttet hjem, forklarer han.

Også Patrick flyttet etter hvert til foreldrene. Det hjalp å ha wi-fi og skrivepult, samt litt penger å rutte med, spesielt med tanke på den økonomiske nedgangen verden over.

– Vi husker alle finanskrisen i 2008, da folk mistet hodet. Tenk så mye verre det er nå. Jeg er bekymret for økonomien og befolkningen generelt.

– Direkte resultat av Trump

Det er bare en uke siden det i forbindelse med The Washington Post-journalisten Bob Woodward kommende bok ble avslørt at president Donald Trump i februar ikke bare visste, men forsto alvoret og dødeligheten av koronaviruset. Lydopptaket av samtalen er publisert hos CNN, hvor Trump sier han ikke vil skape panikk.

– Han ville ikke at noen skulle finne ut av hvor alvorlig situasjonen var. Vi kan ikke møte opp på campus, og det er et direkte resultat av Trump og hans administrasjon, sier Mira Aboutaam (23).

Hun fullførte en bachelor i statsvitenskap ved University of California i Berkeley i vår, og nå har hun i likhet med Patrick et friår. Men også fri kan være stressende.

Nå har Mira fått praksisplass, men føler likevel at hun ikke er produktiv nok. Hun tjener ikke penger, studere ikke og er ikke sosial. Dét tror hun gjelder mange. Universitetene i California er stengt, og det er utelukkende nettbasert undervisning som gjelder. USA topper listen over smittetilfeller og dødsfall, og allerede 3. november kommer presidentvalget, som vil bli sterkt preget av koronasituasjonen.

– *Tror du koronaviruset har bidratt til polarisering i landet? Også for studentene?*

– Definitivt! Det er så mange amerikanere som sliter med å få maten på bordet, mens eliten bader i penger og ler av pandemien. Det splitter landet.

Norske Lars Augestad Løchstør, førsteamanuensis i økonomi ved University of California, tror også at pandemien har bidratt til politisk debatt.

– Det er mye som skjer i USA nå, med presidentvalg og «social justice» som dominerende tema. Dessverre er noe som bare burde handlet om folkehelse, også blitt til en politisk sak. Det er en realitet som har vært med på å splitte landet, forteller han i en e-post til Universitas.

Selv opplever han at undervisningen i hans fagfelt har fungert godt via Zoom.

Vi husker alle finanskrisen i 2008, da folk mistet hodet. Tenk så mye verre det er nå

Patrick Redman (21), student

– Men noen studenter faller nok av, dessverre. Jeg prøver så godt jeg kan å nå ut til alle, men det blir ikke det samme som vi har vært vant med. Ikke minst mister vi jo mye av den mer uformelle kommunikasjonen som skjer via kroppsspråk og småprat i pauser.

Forventet utdanning

Og derfor utsatte Mira sin mastergrad. Å betale dyre dommer for en utdanning uten å få hele varen virker håpløst. Men hva skal hun gjøre i mellomtiden? Skal hun ta en tilfeldig jobb for å tjene penger? Eller skal hun ta en ubetalt praksisplass som gjør seg bedre på cv-en?

Hun tror universitetene kommer til å beholde de høye prisene. Til tross for kostbare studieår forventes det at studenter åpner lommeboken og fullfører løpet.

– Alt annet virker risikofylt eller rart, forklarer Mira.

Flere universiteter i USA er nemlig avhengig av studentavgifter, bekrefter forsker Marinoni. Det gjør dem mer sårbare.

– Studenter i USA ser på høyere utdanning som en investering for deres fremtid, og betaler noen ganger veldig høye avgifter. Flere får stor gjeld, med håp om høy avkastning, forklarer han i en e-post.

Samtidig forteller han om spesifikke sertifika-

USA: Mira Aboutaam sier det største problemet er nettundervisning: – Utdanning er dyrt, er det verdt det?

Tid for debatt: Lars Augestad Løchstør mener case-studier og generell diskusjon er vanskelig å få til med 70 studenter via Zoom, men ikke umulig.

sjoner for spesialiserte og korte kurs, såkalte «micro-credentials», som blir mer aktuelt. For eksempel er private selskaper ofte interessert i spesifikk sertifisering, noe som også er billigere og mindre tidkrevende for studenten.

– Med finanskrisen vil studentene se enda mer på avkastningen og kanskje tenke seg om før de begir seg ut på høyere utdanning, sier han.

Men Mira elsker akademia, og hun kan diskutere samfunn og politikk i evigheter. Drømmen er en karriere i sistnevnte og lovgivning. Samtidig tror hun det er en kronglete vei til fast jobb og inntekt, spesielt nå.

Globale utfordringer: Hva er de største utfordringene når det kommer til høyere utdanning? Giorgio Marinoni svarer: – Den største utfordringen er sannsynligvis å fortsette å tilby høyere utdanning av høy kvalitet til alle studenter.

– Og jeg tror ikke universitetene kommer til å endre seg. Det er dyrt, og mange vil nok miste tilgang til høyere utdanning.

Med livet snudd på hodet
I byen Pune i India har pandemien herjet for fullt helt siden januar i år. India er nummer to på listen over registrerte smittetilfeller i verden, med over 4,5 millioner tilfeller, og nummer tre over antall døde, ifølge ECDC.

Saloni Haldule (21) studerer sitt tredje år på medisinstudiet ved Byramjee Jeejeebhoy Government Medical College, og forteller at viruset har truffet byen svært hardt.

– Denne pandemien har snudd hele livet mitt opp ned, det har vært helt forferdelig.

I Pune er det kun ett offentlig sykehus for de tre millioner innbyggerne. Grunnet underbemanning og enorm pågang er lærerne til Saloni nødt til å jobbe som leger på sykehuset i stedet for å undervise.

Det lille Saloni nå får av undervisning, er kun over nett. Pune hevet de største restriksjonene i mars av økonomiske årsaker, men universitetene og høyskolene er fremdeles stengt, og tillater ingen fysisk undervisning.

Dét synes Saloni er vanskelig. Medisinstudenten er redd hun går glipp av kunnskap hun trenger for å bli lege senere. Likevel prøver hun å se lyst på en umulig situasjon.

– Vi står alle på så godt vi kan. Vi har ikke noe annet valg enn å gjøre det beste ut av situasjonen.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AKTIVITETER

OPPLEV OSLOS HEFTIGSTE ESCAPE ROOM !

Øvre Slottsgate 18, 0157 Oslo
Tlf.: +47 923 10 970

Bruk rabattkoden "Student30» og få 30% studentrabatt.

Tilbudet gjelder på dagtid søndag-fredag for grupper på 4+ spillere ved bestilling på: oslo.escapehunt.com

BRILLER.

Synsprøve ½ pris - nå kr 395,- inkl. trykkmåling og netthinnebilde

Ta med studentbevis og få 25% rabatt på briller inkl. komfort glass. Velg blant kjente merker.

Eye Factory Ski Storsenter
Telefon 458 70 610

Eye Factory Strømmen Storsenter
Telefon 458 70 612

Online timebestilling:
www.eyefactory.no

FORENINGER

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

GRATIS medlemskap!

Les mer på:
revisorforeningen.no/medlem

Tilgang til tidsskriftet Revisjon og Regnskap på nett, rabatt på bøker og banktjenester mv.

abo@morgenbladet.no
www.morgenbladet.no

Tlf: 23 33 91 80

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

post@samfunnsokonomene.no
www.samfunnsokonomene.no
tlf: 90 86 75 20

Studerer du samfunnsøkonomi?
Bli medlem av Samfunnsøkonomene – fagforeningen eksklusivt for samfunnsøkonomer.

Vi tilbyr blant annet kræsjskurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning samt tilgang til Akademikernes bankavtale med Danske Bank.

Kun 300 kr i året.

BEMANNINGSBYRÅ

I starten av din karriere?

Se mulighetene på manpower.no

Tilbudsguiden

-

Gode tilbud til studenter i Oslo

Stemningfullt: Akademisk skytterlag får låne Heimevernets skytebane bak den nye amerikanske ambassaden når de skal ha dynamisk skytetrening. Mellom skytingen tar de en velfortjent pause i et gammelt klasserom.

Med grad og gønn

Side om side lader akademikere, studenter, pensjonister og politiutdannede pistolene. En fredag kveld med Akademisk skytterlag, er ikke som en hvilken som helst fredag kveld.

Skyttere

tekst Caisa Linea Hagfors
foto Gina Grieg Riisnæs

– Load and make ready.
Fire pistoler gir synkront fra seg raske klikk idet de lades.
– Are you ready? , lyder det igjen fra skytebanelederen i gul refleksvest. Han hever den mørke stemmen idet han fortsetter:
– Stand by
Et lite pip gir klarsignal. De neste ti sekundene smeller det intenst. Tre menn og én kvinne står

bredbeint på rekke med et fast grep om hver sin pistol. De er ikledd mørke klær, kammobukser, hørselvern og briller. Ammunisjonen som treffer betonggulvet gir gjenklang i det mørke skyterommet til Heimevernet.
Rett nede i gata står flagget på halv stang hos den amerikanske ambassaden. Det er 9. september. For Akademisk skytterlag er det en helt vanlig fredag kveld.
Dropper jentetreninger
På grusen utenfor Heimevernet-huset ruller det inn et medlem i en strøken, grå porsche, en annen på motorsykel og en tredje på en rask sportssykkel.

kel.
– Husk å skriv dere inn i manntallet, roper Annikka Vaager (32), mens hun holder opp en navneliste.
Og som eneste kvinne med pistol i beltet på treningen, er det nettopp det det er: Et manntall. Selv vokste Vaager opp med en far i forsvar, og én gang i året fikk hun prøve seg litt med et gevær. Da hun var 26 år og kunststudent, bestemte hun seg for å begynne med pistolskyting.
– Det er en mannsdominert idrett, forteller Vaager, og spøker litt med at det er en «gubbesport».
– Veldig mye menn på femti pluss.

Den blonde hestehalen hennes henger ned over ryggen, og rører så vidt ved de broderte initialene til skytterlaget. Hun tror at akkurat Akademisk skytterlag har en større andel jenter enn de fleste andre skytterlag, selv om det også er mannsdominert her. Det er imidlertid ikke noe Vaager plages av.

- Det er ganske uproblematisk, egentlig. Det finnes jo egne jentetreninger, men jeg har bare prøvd meg der én gang. Da synes jeg det var litt for lite skyting og litt for mye kaffedrikking, forteller hun med en liten latter.
- Hun liker ikke når folk tror at jentene ikke får til ting like raskt.
- Av og til skal folk hjelpe jentene litt for mye. «Pass på å gjøre sånn og sånn», sier hun hermende.
- Jeg tror det er flere jenter som slutter å komme etterhvert fordi det er så mannsdominert. Men vi prøver å få så mange jenter som mulig inn i klubben.

Kunst og skyting
Vaager mener selv hun har brukt litt for mange år på høyere utdanning. Parallelt med studiene har hun også vært aktiv i skytterlaget. Etter å ha studert kunst og entreprenørskap, begynte hun på lærer-

utdanningen.

- Folk ble overrasket da jeg sa jeg drev med skyting. Noen synes det var kult, andre synes det var sært. Mange vet ikke at skytesport er noe man kan drive med, til tross for at det er en av Norges mest populære sporter, påpeker 32-åringen.
- Hun er akkurat ferdig utdannet lærer, men tar fortsatt noen studiepoeng ved universitetet på si. Selv om de heter Akademisk skytterlag, er foreningen åpne for alle i dag.
- Det var opprinnelig en sånn Universitets-greie da skytterlaget ble opprettet i 1922. Men som medlem av Norges idrettsforbund, har vi ikke lov til å diskriminere og bare la dem med utdanning få være medlem, forteller Vaager. Hun er en av to kvinner i styret, og ser ut til å ha stålkontroll på det aller meste.

Mindre frykt, mer forståelse

- Jeg håper ingen av dere er gravide? Da er ikke dette stedet å være, roper Vaager mot Universitas’ utsendte. Lukten av ammunisjon fyller rommet så snart noen fyrer løs.
- I grupper på fire og fire leker den sammensatte gjengen fra skytterlaget seg på banen. Dagens trening er dynamisk skyting, og er for de mer erfarne medlemmene med egne våpen. På dynamisk trening må man forflytte seg så raskt som mulig mellom ulike merker mens man sikter på blinken og skyter.
- Min utdanning og skyting går litt hånd i hånd. Heldigvis er det ikke den ferdigheten man har mest bruk for, men når du først må, bør du kunne det.
- Det forteller Anton Heldal (30), som ble ferdig utdannet politistudent, både for å opprettholde og for å spise ferdighetene sine på skytebanen.
- Politistudentene er jo egentlig litt malplassert i akademisk skytterlag. Men det var det beste og rimeligste alternativet for oss, da vi også får trene på dynamisk sportskyting. På skolen er det litt begrensede muligheter for å trene på skytebane, forteller 30-åringen.

Jeg tror det er flere jenter som slutter å komme etterhvert fordi det er så mannsdominert

Annikka Vaager (29), student og ferdig utdannet lærer

Heldal beveger seg raskt og effektivt på banen. For hver runde varierer skytelederen ruten skytteren skal ta. Heldal løper fra punkt til punkt og står bredbent og med begge hendene på våpenet når han sikter.

Selv om skytetreningen er relevant for yrket, er det ifølge Heldal ikke så mange politistudenter som benytter seg av foreningen. Heldal håper at oppmerksomhet rundt skytesporten kan føre til mindre frykt og mer forståelse.

- Mange føler nok på frykt forbundet med at noen bærer våpen. Det tror jeg har med uvitenhet å gjøre. Det er viktig å få frem at skyting er en sport med sikkerhet som førsteprioritet, og er vesentlig mye mindre farlig enn mye annet man kan drive med, påpeker han.

Fra dataspill til skytebanen
Eier man våpen, er man pålagt å oppbevare dette i et godkjent våpenskap – student eller ei.

- Det er kanskje den største utfordringen som student. Jeg har heldigvis aldri eid noe våpen mens jeg har bodd i kollektiv, medgir Heldal. Han understreker at for nye skyttere er det imidlertid ikke nødvendig å eie eget våpen.

De fleste skyteklubber, også Akademisk skytterlag, låner ut våpen. Han får bekreftende nikk av Alexander (26), som har vært med som student i seks år. Våpenskapet hans veier langt over hundre kilo, og har ikke vært lett å flytte rundt gjennom årene. Under skinnjakken glimter den velkjente Universitetet i Oslo logoen frem fra hettegenseren, merket Institutt for informatikk. For han var det aldri noe tvil om hva han ville drive med mens han studerte.

- De fleste studentorganisasjoner er litt kjedelige. Sjakklubber

var ikke noe særlig for meg. Men med en gang jeg oppdaget Akademisk skytterlag, tenkte jeg bare that’s the shit, forteller 26-åringen. Han ble nettopp ferdig med master og har begynt å jobbe som softwareutvikler.

Selv tror han at det er en egen type folk som trekkes mot skytesporten.

- Skyting er en relativt vanskelig sport. Og de som dri-

Oppgitt: For Annika Vaager er det et mysterium at kvinner og menn må konkurrere i forskjellige klasser i skyting. Hun trives godt i selskap med menn på skytebanen.

ver med vanskelige ting i livet, liker utfordringer, sier Alexander og trekker på skuldrene.

Det var dataspill som først vekket interessen hans for skyting. Han har også vervet kjæresten, som nå er masterstudent, til skytterlaget.

– Hun var en av dem som var litt skeptisk til det først. Man hører jo aldri bra historier om folk med våpen. Man bør også høre om alle gangene ingen skyter hverandre.

– Kan bli alvor

Mellom skyterundene på banen tar gruppene seg en kort pause på «bakrommet»: et slitent klasserom med gamle trepulter og harde stoler. Laminerte instruksjoner og infoskriv fra Heimevernet henger spredt rundt i rommet. Smellene fra den andre gruppen trenger seg gjennom de tynne veggene.

– Skyting er veldig, veldig krevende mentalt. Du holder noe som eksploderer rett foran trynet ditt konsekvent. Å få det til å ikke være skremmende, tar litt tid, forteller Alexander.

– Skyter du noen timer, blir du sliten. Det er ikke noe du kan drive med hele dagen.

Historisk sett kan skyting primært knyttes opp til forsvar og jakt. På denne skytebanen står imidlertid ingen av delene i sentrum.

– Skyttersporten generelt går mye på fokus. Ferdigheter som god konsentrasjon og finmotorikk er noe man kan ha nytte av utenfor banen også, forteller Helberg.

At han en dag kan måtte bruke ferdighetene sine på jobb som politi, er en fjern virkelighet som likevel ligger og murrer i bakhodet:

– Under utdannelsen streifet det meg at det plutselig en dag kan bli alvor. Hvis du først trekker våpen da, så er du i en trusselsituasjon som er veldig alvorlig. Da er det viktigste når man løsner et skudd at man treffer der man ønsker å treffe, forteller Helberg alvorlig.

– En god dose ydmykhet har man med seg hele veien. Det er jo ikke ufarlig, det er ikke det.

– Vet jeg at jeg må skyte, så skyter jeg

Midt under skyteøkta går døren opp. En eldre mann kommer inn, og blir stående å betrakte skytterne med hevet hode og mysende øyne. Det er et av foreningens eldste medlemmer, Jon Døhl (76), som har tatt seg en pause fra årsmøte for sivile Heimevernet-veteraner for å hilse på skytterlaget sitt. Dynamisk skytetrening har utgått for veteranen, men på søndager er han fortsatt å finne på den vanlige skytebanen.

– Jeg begynner å bli litt skjelven i hendene nå. Men

det er fortsatt brukbart, forteller Døhl mens han holder opp begge hendene og betrakter dem.

At han endte opp i Akademisk skytterlag var ingen tilfeldighet. Han har tilbakelagt over fire hundre studiepoeng på Universitetet, og jobbet 25 år som områdesjef på Heimevernet sin avdeling på Blindern.

– For min del har våpentreningen også hatt et

annet motiv. Jeg var med i Heimevernet, og da er det ikke blinken vi skyter på hvis det blir alvor. Hvis det kommer noen mot meg og jeg vet at jeg må skyte, så skyter jeg, sier Døhl og nikker bekræftende én gang.

– Her er det jo selvsagt under kontrollerte forhold. Det er ikke noe texas her.

Telefonen til Døhl ringer så høyt at den høres

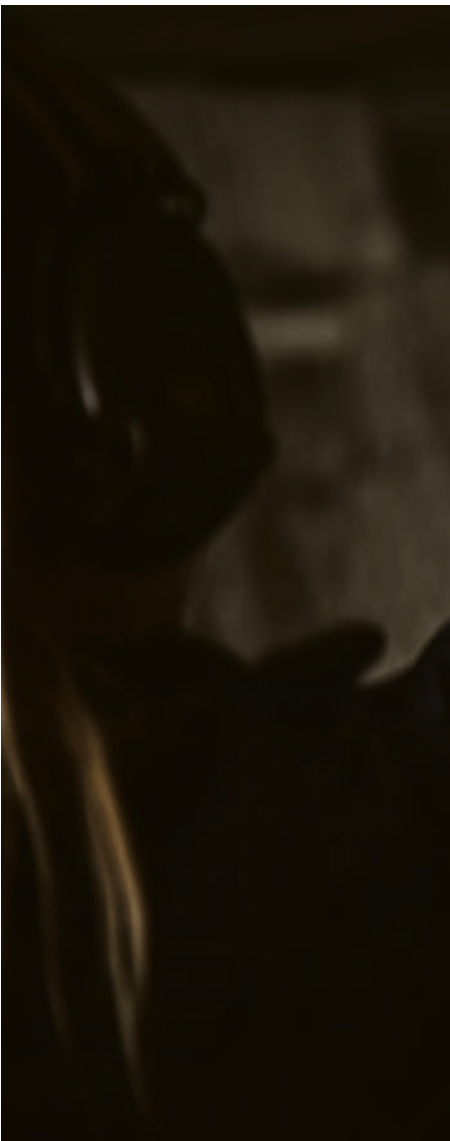

Skal du ha våpen, bør noen presse deg litt og se hvordan du reagerer i stressende situasjoner

Jon Døhl (76), pensjonist og tidligere områdesjef på Heimevernet sin avdeling på Blindern

Senior-skytter: Jon Døhl er en av klubbens eldste medlemmer. Han er akademiker, men for han har våpenskyting også hatt en annet motiv: – Jeg var med i Heimevernet, og da er det ikke blinken vi skyter på hvis det blir alvor. Hvis det kommer noen mot meg og jeg vet at jeg må skyte, så skyter jeg.

Likt for alle: Det spiller ikke noe rolle om du er politimann, militærmann eller filosofistudent i Akademisk skytterlag. Her må alle gjennom samme sikkerhetskurs og få samme opplæring.

Anstrengende: På skytebanen er det fullt fokus og arbeid med å perfektionere finmotorikken. - Skyter du noen timer, blir du sliten. Det er ikke noe du kan drive med hele dagen, forteller Alexander (26).

på andre siden av døren.

- Dette er en av sersjantene mine. Han var universitetslektor, sier han mens han peker på skjermen. I fem år har Døhl også vært formann i skytterlaget. I løpet av årene han har vært med har han vært både fysikkstudent, studentpolitiker, Heimevernet-soldat og lærer.
- Mange kom vel hit fordi vi var billigst. Flesteparten har vært studenter.

Testes under stress

Bare en gang i løpet av årene han har vært med i klubben, kan han huske at han var skeptisk til en som ville lære seg å skyte. Men han har aldri fryktet at noen skal melde seg inn med feil motiv, uten at de blir fanget opp.

- Skal du ha våpen, bør noen presse deg litt og se hvordan du reagerer i stressende situasjoner. Jeg har alltid reagert hvis det er noen som ikke har humor og selvironi, eller drikker og forandrer fullstendig personlighet. Det er dårlige tegn, forteller Døhl.

En god dose ydmykhet har man med seg hele veien. Det er jo ikke ufarlig

Anton Heldal (30), ferdig utdannet politi

- Det har vært også vært noen politistudenter gjennom årene. Selv de må ta sikkerhetskurset, for den opplæringen de får i politiet godkjenner ikke vi, sier Døhl og tar en slurk av Colaen sin. Uansett om du kommer fra forsvaret, politiet eller skolebenken, må alle gjennom samme kurset i våpenhåndtering.
- Gjennom vinduet titter han bort på Heldal, som gjør seg klar for nok en runde på banen.

Skytterprinsessens dilemma

Rekrutteringen av begge kjønn har vært vellykket i år. Dette semesteret er det flere jenter som har gjennomført sikkerhetskurset til skytterlaget, og som nå

Hånd i hånd: For Anton Heldal har timene på skytebanen som student gått hånd i hånd med politiutdannelsen.

skal ha siste praktiske del av kurset.

- Kvinner har alltid vært i mindretall her. Men de får ikke noe spesialbehandling fordi de er kvinner, påpeker Døhl. Men litt forskjell mellom mann og kvinne i skytesporten, mener han det er.
- Det er klart at det er tyngre for en kvinne å løfte en rifle på fem kilo. Menn har kraftigere armer enn kvinner.
- Den tidligere formannen forteller at på landsskytterstevne, blir kvinnene «positivt diskriminert».
- I de klassene der menn og kvinner konkurrerer mot hverandre, vil den beste kvinnen alltid bli kåret til skytterprinsesse, uansett hvilken plass hun kommer på.
- En mann, derimot, blir bare skytterprins om han tar andre plassen. Skulle en kvinne vinne alt sammen, vil hun bli en skytterdronning, forteller han.
- Mange av kvinnene som er med nå, ligger helt oppe i teten.

Sure, gamle menn

Skytebanelederen har gitt sitt siste startsignal for kvelden. Vaager er en av de mest rutinerne på banen. Tidligere ble hun Norgesmester i skyteklassen hun deltok i.

- Det er vel litt av greia med å være jente i denne sporten. Jenter har egen klasse. Det var fem som deltok, og jeg greide å bli nummer en, sier hun og rister på hodet.
- At menn og kvinner absolutt må ha hver sin klasse, synes Vaager er litt rart.
- Det har vel alltid bare vært sånn. Jeg har hørt at de en gang prøvde å oppheve det, og da var det en kvinne som vant. Da var det visst så mange sure, gamle menn som protesterte, at det ble endret igjen, forteller Vaager og fortsetter:
- Det burde være samme klasser for alle. De fysiske forskjellene mellom mann og kvinne har ikke noe å si her.
- Kveldens siste skudd er avfyrt.
- If clear, hammer down, holster, roper skytebanelederen, og alle hylstrer pistolene lydig.
- Etter to timer med høye smell, løping og sosialt samvær, er det på tide for Akademisk skytterlag å pakke sammen. Med en feiekost samler de sammen resten av kulene fra gulvet. Raskt trer de tilbake i sine sivile roller. En lærer. En softwareutvikler. En sportsentusiast. Og en pensjonist.

DEBATT

debattredaktør: **Endre Ugelstad Aas**
debatt@universitas.no 901 95 375

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Irriterende persiennener

I siste utgave av Tuntreet kan vi lese at persiennene på Sørhellinga ved NMBU lenge har vært «en kilde til irritasjon». Blant de pårørende finner vi masterstudent Anne-Marie Austad:

«Persiennene på Sørhellinga lever sitt eget liv. Det kan være grått og trist ute, men persiennene kan fortsatt gå ned», forteller hun oppgitt til Tuntreet. Hvor årsaken til problemet ligger, vet hun ikke, men:

«Ryktene sier at mekanismen er sensitiv for vind, altså at persiennene er skjøre og ikke kan være nede når det blåser.»

Nei, Austad, her traff du nok feil, problemet ligger i selve værstasjonen på taket av bygningen som styrer persiennene etter værforholdene, skal vi tro Jon Grønli Olafsen fra eiendomsavdelingen. Men kan man ikke bare styre persiennene manuelt?

«Dette har heller ikke funget, da det har kommet klager fra andre brukere.» Verken Tuntreet eller Universitas har lyktes i å komme i kontakt med «de andre brukerne», men det ryktes at persiennene vil leve sitt eget liv i en lang tid fremover.

Nye tider i Nova

Radio Novas nye lederteam er på plass og lytterne er i trygge hender, skal vi tro presentasjonen av mellomlederne på kanalens hjemmeside.

– Jeg tror at én av grunnene til at vi er så gode på å lage radio, er at vi lager så mye av det, sier Sondre Hølaas, den nye fagsjefen til kollega Lisa Zhuang. Med tjuefire timers sendeflate å fylle syv dager i uka blir det jo en del radio, ja.

– Selv om situasjonen er litt rar, kommer vi til å klare å gjøre fete greier likevel. Vi kommer til å gjøre masse morsomt, vi

kommer til å lage sykt kul radio, fortsetter Hølaas.

Jeg gleder meg til å høre! Men hva med musikken da? Nova har jo tross alt en ganske unik musikkprofil.

– Jeg vil rette mer fokus på musikken vi spiller, for det er jo tross alt musikk vi spiller mest av på lufta, sier musikkredaktør Chika Egbeocha.

Godt observert, Egbeocha. Så lenge musikken blir like fet, morsom og kul som all radioen dere produserer, lover det godt for det nye Nova-året.

Ukas tweets:

Albert Didriksen @realbert96
Jeg har brukt en stor andel av livet mitt på å klage på tilværelsen min som student. Men nå sitter jeg her i sofaen og spiser frokost kl1130, med en random episode av FRIENDS på Netflix. Og siden mange av vennene mine også er studenter, føler jeg meg ikke komparativt ubrukkelig. Digg

Verdens Vang + @Hans_Vang
Liberalistene har begynt å lese seg opp på meeto, i tilfelle det en gang i fremtiden vil dukke opp en kvinne på landsmøtet.

Men først Per Sandberg, la oss håpe at han kan vise vei.

Martin Årseth @MartinArseth
Kva er det som gjev mest glede utifra kor lite arbeid der er å fiksa. Eg nominerer å skifta sengetøy.

Eg nominerer AST1010. Hadde det ikkje vore for den fantastiske kosmiske reisa, ville torpedoane frå Lånekassa hatt arbeid i fleire lysår frametter.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Ingen virkelighetsfjern elite

Studentpolitikk
Camilla Bjørnbakken Langen og Julianne Sørflaten Grovehagen, Grønn liste og representanter i Studentparlamentet ved UiO

Gjestelista kritiserer i forrige utgave av Universitas Studentparlamentet ved UiO for å bruke for mye penger på seminaret som nettopp ble holdt. Vi er visstnok en politikk-elite som tar en pampehelg til Thon Hotel. Å stille spørsmålsteget om pengebruk er viktig og noe Grønn liste støtter. Men det går an å gjøre det på konstruktive måter, framfor å fremstille Studentparlamentet som et pampevelde som som drar på luksushotell!

Det er en grov forvring av virkeligheten. En pamp betegner for øvrig en mektig og gjerne rik person som har kommet til en ledende og innbringende posisjon og som er uvillig til å avgi sin posisjon. Vi som sitter i Studentparlamentet, tjener ikke penger på å sitte der. I fjor foreslo Gjestelista selv at representantene skulle få betalt, et forslag som ble nedstemt av Grønn liste og flere andre lister.

Hvem er så egentlig studentpolitikere? Vi er en gjeng studenter som bruker mye tid og krefter uten lønn gjennom året for å jobbe for et bedre universitet. Det ikke et stort problem i Studentparlamentet med studenter som ikke vil avgi sin posisjon. Blant Grønn liste sine representanter i Studentparlamentet er for eksempel

fire av fem helt nye i år.

Studentparlamentet er også like mye en opplæringsarena som en arena hvor man utvikler ny politikk. Derfor er det en stor fordel at seminaret holdes litt borte fra kjente omgivelser. Man får lettere en følelse av samhold når man er sammen slik over en hel helg. Dette hadde ikke skjedd i like stor grad om vi hadde vært på UiO, slik som Gjestelista foreslo. Samhold er viktig for motivasjonen til oss som sitter i parlamentet, og motiverte Studentparlamentrepresentanter er bra for alle studenter.

Så, Gjestelista: Vennligst slutt å fremstille oss på en måte som ødelegger tilliten fra studenter til oss som sitter i Studentparlamentet. Vi øker ikke oppslutningen i studentparlamentsvalget eller evnen til å finne gode løsninger for UiO ved å fremstille oss som virkelighetsferne pamp. Når Gjestelista omtaler Studentparlamentet som en politisk elite fraseparert studentenes hverdag, øker de terskelen for at studenter som ikke har politisk erfaring, tør å stille til Studentparlamentet. For at vi skal ha et sterkt studentdemokrati ved UiO, er vi avhengig av tillit og et noenlunde konstruktivt ordskifte.

Så til selve pengebruken. Seminaret ble dyrere i år på grunn av koronapandemien. Som et smitteverntiltak fikk alle eget rom. Det er dyrt. Hvis vi hadde holdt seminaret på UiO, hadde det vært mye vanskeligere å overholde smitteverntiltak. Hvis du etter å ha lest dette fortsatt mener at vi som sitter i Studentparlamentet, er bortskjemte og har det altfor bra, kan du gjerne bli med! Du er selvfølgelig også velkommen om du ikke mener vi er bortskjemte, men har lyst til å engasjere deg!

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Altså, jeg kjenner en som går kunsthistorie. På universitetet får de høre at de kan skrive om hva de vil, og han ønsket å skrive om Caravaggio. Da sa den ansatte: ‘Mohaha, da må du forvente deg å søke deltidsjobb i en barnehage på Jessheim’

Nerdrum-elev William Heidal (17) setter ord på alle humanisters verste mareritt i siste utgave av Natt & Dag.

Spartansk sparing for Ifikk

Ifikk

Victoria Cecilie Frivik og Sunniva Regine Berger, Fagutvalget for antikkens kultur og klassiske språk

I det siste har det vært mye snakk om den økonomiske situasjonen ved Institutt for filosofi, idé- og kunsthistorie og klassiske språk ved UiO (Ifikk). I sommer ble det lagt ut en rapport, skrevet av en arbeidsgruppe satt sammen for å foreslå tiltak som skal løse denne vanskelige situasjonen. Oppi all diskusjonen er det én ting som tilsynelatende er blitt glemt – nemlig studentene og de faktiske konsekvensene tiltakene vil ha for oss. Arbeidsgruppen har kommet med sine forslag. Nå er det på tide at vi kommer med våre innvendinger.

Som klassisk-studenter er vi selvfølgelig ekstra opptatt av tiltakene som rammer vår egen studieretning. Her har vi noe til felles med arbeidsgruppens rapport, som også legger ekstra vekt på tiltak som rammer vår studieretning: «Klassisk har særlige utfordringer knyttet til forholdet mellom inntjening gjennom avlagte studiepoeng på den ene siden, og et omfattende fagtilbud på den andre siden.» Etter dette

følger en liste med forslag til klassisk-spesifikke tiltak: ytterligere reduksjon i antall emner, samarbeid med andre universiteter og opptak hvert andre år. Det er fullstendig rimelig å kommentere klassisk-studiets særlige utfordringer, men det er verdt å merke seg at arbeidsgruppen har gjort dette uten å konsultere det klassiske fagmiljøet, verken studenter eller ansatte.

Instituttet har tidligere krevd at studieretningene skulle kutte 15 prosent av sin ressursbruk. Klassisk har kuttet 19 prosent og er den eneste studieretningen ved Ifikk som har oppfylt kravet. Det er i utgangspunktet hensynsløst av arbeidsgruppen å henge ut én studieretning, men at de i tillegg henger ut de som har overoppfyllt de tidligere kravene, er lavmål. Kuttet har allerede skapt problemer som følge av kraftig reduksjon i undervisning, noe som har ført til mer hastverk og mindre faglig dybde.

Et annet punkt arbeidsgruppen legger stor vekt på, er be-

manningen på klassisk. De mener at studiet kan drives med langt færre ansatte enn det man har i dag, men vi står allerede overfor et stort problem i nærmeste fremtid – ettersom Ifikk per dags dato har ansettelsesstopp, vil ikke klassisk kunne ansette en ny lektor i latin når den nåværende går av med pensjon om to år. Får man ikke ansatt en ny, vil dette ha katastrofale konsekvenser for språkundervisningen, der vi vil tape 600 timer undervisning i semesteret.

Vi ser helst at man slutter å behandle universitetet som en bedrift i stedet for en utdanningsinstitusjon (utdanning er en investering, ikke inntekt), men vi skal ikke legge dette på arbeidsgruppens skuldre. Fra dem ønsker vi oss mer hensynsfulle vurderinger og å bli spurt om hva vi synes om nye tiltak, før de legges ut i en offisiell rapport.

debatt@universitas.no

De falske bærekraftsprofetene

Bærekraft

Ida Marie Brualøkken Søndrol, styremedlem i Oslo Grønne studenter

Som over gjennomsnittet engasjert i bærekraftsproblematikk er det åpenbart mye jeg skulle ønske var annerledes i samfunnet vi lever i. Å se at samfunnet og planeten vår beveger seg i en retning som truer kommende generasjoners mulighet til velferd og trygge liv, er skuffende.

Ikke bare er det skuffende, men mye er også irriterende. Og er det én ting som irriterer meg svært mye, er det aktører som verken er genuine eller ærlige med seg selv og andre når det kommer til bærekraft.

For bedrifter, organisasjoner og land som prater høyt om bærekraft, men verken etterlever det i praksis eller har noen reelle ønsker om endring, er svært problematisk. Dette av flere grunner. For det første bidrar slike aktører til å tåkelegge begreper som bærekraft når de prater mye uten å gjøre eller følge opp. De gjør med det det vanskelig for de

som ikke har satt seg inn i problematikken, å skille mellom de som faktisk er reelle aktører som skaper endring, og de som kun er det på papiret eller i sine egne fantasier.

For aktørene det gjelder, hadde det faktisk vært bedre å være ærlig på at man ikke er interessert i å endre seg eller bidra til en bærekraftig verden. Litt som ved å avsløre en livsløgn kan man i alle fall granske seg selv og endre seg selv når man faktisk er ærlig om hvor man står og er, fremfor å late som om man er noe eller bryr seg om noe man ikke egentlig gjør.

Når man har vært ærlig med seg selv om at man faktisk ikke bryr seg, kan man faktisk spørre seg selv hvorfor fraværet av ansvarsfølelse eller engasjement eksisterer. Så lenge man nekter å innrømme at det er fraværende, fortsetter selvbedraget.

Litt som når Coop skriver om bærekraft på nettsidene sine, men promoterer «3 for 2»-svinepølser fra griseindustrien i «Grill perfekt»-serien sin, eller når Equinor snakker om elektrifisering av sokkelen når 97 prosent av utslippene kommer fra selve forbrenningen av oljen, hadde disse bedriftene gjort seg selv og omverdenen en tjeneste ved å innrømme at man kanskje ikke er så interessert i bærekraft. Det å vise ærlighet ville faktisk vist modenhet, og igjen et potensial for reell endring. Så lenge de ikke ønsker eller klarer det, tiker klokken mot en klima- og naturproblematikk som bare blir større og større. Det er faktisk verken de som ikke bryr seg, og de som bryr seg, tjent med.

debatt@universitas.no

Til UDI skiller oss ad

Familiegjenforening

Lisa Dyrud, medarbeider i Jussbuss

Dagens Næringsliv og Dagbladet har nylig satt fokus på Utlendingsdirektoratet (UDI) sin praksis hvor det i flere år er gitt avslag på søknader om familiegjenforening på uriktig grunnlag. Jussbuss mener UDIs definisjon av et omgåelsesekteskap er for snever, og at UDI på eget initiativ må granske egen praksis.

Lovbestemmelsen om oppholdstillatelse for ektefeller sier at tillatelse kan nektes dersom det er mest sannsynlig at det hovedsakelige formålet med ekteskapsinngåelsen har vært å etablere et grunnlag for opphold i Norge. Det vil si at du ikke får opphold dersom UDI mener du har litt mer lyst på opphold i Norge enn du elsker ektefellen din.

I denne vurderingen legger UDI vekt på en rekke faste momenter, blant annet hvilket land ektefellen kommer fra, og aldersforskjellen mellom dere. UDI deler inn verdens land i ulike fargegrupper: grønn, gul, oransje og rød. Dersom du kommer fra et land i rød gruppe, er det stor sjanse for

at UDI mener det ikke er snakk om ekte kjærlighet i ditt tilfelle. Ekteskapet ditt har altså best sjanse for å bli ansett som reelt dersom du finner deg noen fra et grønt land, som Botswana. Du har litt dårligere sjanse om din ønskede ektefelle er fra et gult Cuba, enda dårligere sjanse dersom han eller hun er fra et oransje Kosovo, og svært dårlige muligheter for en fra et rødt Somalia.

UDI er også opptatt av alderen på partene. Du bør som kvinne helst ikke være eldre enn mannen, helst ikke inngå ekteskap i ung alder og i alle fall ikke være kvinne i ikke-fruktbar alder. Dersom du som kvinne har barn fra før, lyser også varsellampene. En stor og offentlig bryllupsfeiring veier heller ikke opp for dette, da UDI kan vise til at det ikke er typisk å gifte seg med eldre kvinner i din utkåredes hjemland, særlig ikke med kvinner som ikke kan få barn.

Et ekteskap er en privat avgjørelse. Dersom du som nordmann gifter deg med en annen nordmann, blir ikke ekteskapet ditt ansett som mindre reelt om det er stor aldersforskjell mellom dere, eller dersom dere kun har hatt en liten bryllupsfeiring. Det er en grov generalisering å anta og forvente at alle fra et land skal følge hjemlandets praksis for ekteskapsinngåelse og tradisjoner for hvem man gifter seg med.

UDI må rydde opp i egne rekker og la folk få elske den de vil, uavhengig av om det passer inn i UDIs snevre bilde av et reelt ekteskap

ner UDIs praksis er helt uakseptabel. UDI må rydde opp i egne rekker og la folk få elske den de vil, uavhengig av om det passer inn i UDIs snevre bilde av et reelt ekteskap.

debatt@universitas.no

ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Fride Selnes Jensen**
anmeldelser@universitas.no 986 44 292

Utstilling:

Unge fotografer i en kaotisk verden

PRESSEFOTO: NO EK

I «Mellom rom» illustrerer syv fotografer hva det vil si å være ung i en overgangs-fase

Syv unge fotografers verker pryder fotoutstillingen «Mellom rom» i kjelleren på Henie Onstad Kunstsenter. Tittelen kan både referere til ungdomstiden, den stille tiden da samfunnet stengte ned, eller forbindelser som etableres når vidt forskjellige prosjekter ses side om side. Utstillingen er et resultat av det ettårige mentorprogrammet «Unge fotografer», der talenter født etter tusenårsskiftet har arbeidet med egne prosjekter under veiledning av profesjonelle og erfarne fotografer.

Alle fotokunstnerne uttrykker seg på en flott og konkret måte når de definerer seg i dette unge, egne rommet. De ulike verkene forteller at i en verden hvor det skjer mye, har også de unge en stemme. Kanskje er den ikke like tydelig som de voksnes, men den er deres. Utstillingen er delt inn i syv hjørner og illustrerer minner, følelser og sanser i et ungdomsliv. Den er formsikker, har egenart og reflekterer rundt hva det innebærer å være ung i en verden som utvikler seg raskt og er preget av dominerende stemmer.

Anastacia Malas verk gir en følelse av å gjennomlyse mennesket. Utstillingen er på DNA-jakt, og du mister det som av erfaring kan kjennes igjen i et ansikt. Bildene viser mennesker, der deler av

Mellom rom

Hva: Fotoutstilling
Hvor: Henie Onstad Kunstsenter
Når: 3/9–4/10

ansiktene er dekket av et røntgenbilde. Kanskje jakter Mala den biologiske egenarten og ikke den kunstneriske eller kulturelle, personligheten eller individet. Å se på den biologiske forklaringen på hvem du er, gjennom et røntgenbilde, kan være skumle greier.

I kontrast til det fargesterke og abstrakte går Martin Hofseth *all black and white*. Et av hans bilder viser en gutt som befinner seg i et rør, tittende ut av et glassvindu. Tankene trekkes automatisk til da landet stengte. Kanskje er gutten isolert og kjenner på ensomheten som oppstår når vi får restriksjoner vedrørende vårt handlingsrom.

Utstillingen står helt uten tekst. Dette bryter med en forventning, en glede og et utbytte mange har av en utstilling som ledsages av programtekst. Kunstnernes bakgrunn, hva de har prøvd å få til, hvilke teknikker og materialer de har brukt, kunne tilført utstillingen en ekstra dimensjon. Men kanskje vil de unge kunstfotografene at vi skal møte utstillingen uten forklaringer, og lese deres uttrykk som de er.

Thale Heidel Engelsen
anmeldelser@universitas.no

Bok:

Et barnlig blikk på omsorgssvikt

Pauline Östgårds debutroman er en leken og dyster fortelling om et barns forståelse av omsorgssvikt, og de voksnes manglende evne til å få et barn til å forstå.

I *Melkeveien* møter vi seks år gamle Liv, som bor i Melkeveien sammen med foreldrene sine. Liv går i første klasse, liker å tegne og er forelsket i SFO-vikaren. Hun har mange hemmelige gjemmemsteder som hun kun deler med katten sin. Livs verden er fantasifull og eventyrlig, og i den er en snakkende katt like selvfølgelig som svett gulost på matpakken og at mammaen gråter så mye at hun kan tørke ut.

Vi følger et drøyt halvår av jentas liv. Hun har ingen venner, og det første vi hører om klassekameratene, er at Liv ber til Gud om at jentene skal miste håret – for så å angre seg. Liv har det vanskelig hjemme, men klarer aldri helt å sette ord på det selv. Som leser forstår vi det gjennom beskrivelsene av hverdagen og av pappaen som av og til blir en løve, en løve som slår i veggene og glemmer hvem Liv og mammaen er. Vi forstår likevel en dualitet i dette, da pappaen også beskrives som verdens beste pappa – han som er så morsom og som klatrer høyere i trærne enn alle andre! Mammaen blir beskrevet som verdens vakreste vesen. Men hun er alltid trist, og det er bare Liv som kan trøste henne.

En dag er plutselig ikke pappaen der lenger, og nå går mammaen med blomstrete skjørt og nynner. Men så

Melkeveien

Sjanger: Roman
Forfatter: Pauline Östgård
Forlag: Forlaget Oktober

blir ikke Liv hentet på skolen. Dette er et vendepunkt i den lille jentas liv, som plutselig skal bo med en ny familie: en familie med svømmebasseng, trampoline og en mor som ligner de på tv. Livs lekenhet blir byttet ut med en frustrasjon over ikke å forstå og en dyp skyldfølelse. Hun blir dratt mellom den nye familien og en lengsel etter å være med foreldrene – en lengsel som fører henne på rømmen.

Romanen bygger på Livs beskrivelser av hva som skjer. Det tvinger den voksne leseren til å konsentrere seg mindre om skillet mellom fantasi og virkelighet og ikke la seg frustrere over å aldri få vite hva de voksne gjør utenom det Liv får med seg. Men det får en også til å ville hoppe inn i boken og fortelle den lille jenta om hvorfor verden ikke alltid er slik en skulle ønske.

Pauline Östgårds debutroman er en sår historie om et barns forståelse (eller mangel på forståelse) av omsorgssvikt. Det er en kjærlig fortelling, som får frem et barns uro og redsel. Hvordan Östgård evner å gjøre en så vanskelig historie leken, er både imponerende og troverdig. Hun klarer samtidig å vise hvor viktig det er å fortelle barn sannheten – og at det aldri er barnets feil.

For ordens skyld: Pauline Östgård har tidligere vært ansatt som journalist i Universitas.

Ingeborg Albert Rikheim

anmeldelser@universitas.no

Bok:

Lettlest om politisk krigføring

Lahlum tilbyr en god inngang til USAs politiske slagmark, men besynderlig unnlater han å drøfte kjernen i sjokket fra 2016.

Av alt som er typisk norsk, havner interesse for amerikansk valgkamp oppsiktsvekkende høyt oppe på listen. Enten man mener det er berettiget eller ei å fylle spalte etter spalte med scener fra den andre siden av Atlanteren, er maktkampen i verdens mektigste nasjon en forestilling av de sjeldne. Med *Trump, Biden og slaget om USA* søker historiker og SV-profil Hans Olav Lahlum å varme opp den norske tilskuer med en dobbeltbiografi om presidenten og hans utfordrer – og ingen skal si at han mangler kompetansen.

Som foreleser i eget emne ved Universitetet i Oslo er Lahlum nemlig en slags ekspert på USAs valghistorie. I *Slaget om USA*

får leseren et helhetlig innblikk i menneskene Donald og Joe og etter hvert også landets særegne politiske klima, gjort lettlest med en tilgjengelig fortellerstemme. Forfatteren er best når han får skildre personlige historier som de sørgelige episodene i familien Biden, og energien i den amerikanske politikken blir treffsikkert illustrert med gode gjennomganger av riksrettssaker og spesialefterforskninger.

Det skinner tydelig gjennom at forfatteren er historiker, på både godt og vondt. Lahlum sikter gjennomgående på å trekke paralleller fra tidligere presidenter og valgkamper til samtiden; noen ganger bringer det verdifull kontekst, andre ganger føles det som om forfatteren heller er distraheret fra det han egentlig skal skrive om. Tidvis faller han dessuten for fristelsen til å kaste seg over valgresultater og nyanser i primærvalg i detalj. Resultatet er etapper der leseren neppe engasjeres like mye som forfatteren.

Skal man forstå spenningene i årets presidentduell, vil det

Trump, Biden og slaget om USA

Sjanger: Sakprosa
Forfatter: Hans Olav Lahlum
Forlag: Cappelen Damm

dessuten trolig være avgjørende også å forstå vippepunktet i 2016-valget. Dette tar forfatteren imidlertid ikke tak i. Velgergruppen som for fire år siden vendte ryggen mot Hillary Clinton – den hvite arbeiderklassen i delstatene Wisconsin, Michigan og Pennsylvania – nevnes knapt i annet enn bisetninger, til tross for at det er i deres hjerter det virkelige slaget om USA trolig kommer til å utfolde seg. En historikers blikk på x-faktoren som ga oss president Trump, hadde utvilsomt hevet boken. I stedet må lesere nøye seg med en nyttig og i blant engasjerende innføring i november måneds politiske oppsetning, men som lar være å berøre dens potensielt viktigste akt.

Aksel Rogstad
anmeldelser@universitas.no

Dokumentar:

Vennskap som bryter alle regler

PRESSEFOTO: MEDIEOPERATØRENE/EUFORIA

Ville du blitt venn med en tyv som brøt seg inn og stjal det kjæreste du eier? Sannsynligvis ikke. «Kunstneren og tyven» overrasker.

I denne dokumentaren møter vi den tsjekkiske kunstmaleren Barbora Kysilkova, som nylig har holdt sin første utstilling på Galleri Nobel i Oslo. En dag blir to av hennes viktigste verk stjålet. Tyvene blir identifisert, men maleriene kommer ikke til rette. Under rettssaken oppsøker hun én av tyvene, Karl-Bertil Nordland, og spør om hun kan få male et portrett av ham. Dette absurde møtet blir starten på et uvanlig, men unikt vennskap.

Historien drives fremover av de to sterke personlighetene og deres helt spesielle kjemi. Kysilkova er en nysgjerrig kunstner med en trøblete fortid, Nordland en rusmisbruker som har sittet i fengsel åtte ganger. Likevel viser det seg å være mye sårbarhet under sistnevntes harde fasade, som Kysilkova klarer å lokke frem i løpet av filmen.

Siden verdenspremieren under Sundance-festivalen i USA i januar har «Kunstneren og tyven» mottatt en rekke priser og solgt til nesten femti land. Vi følger de to over tre år, gjennom opp- og nedturer. Filmen når et høydepunkt når Nordland for første gang får se portrettet Kysilkova har malt av han. Han bryter sammen i gråt. Dette er en scene som viser hvor

Kunstneren og tyven

Sjanger: Dokumentar

Regi: Benjamin Ree

Premiere: 18. september

mye det betyr for et menneske å bli tatt på alvor og å bli anerkjent av andre.

Regissør Benjamin Ree har gjort flere grep som gjør at historien treffer midt i hjerterota. Nordland og Kysilkova beskrives fra hver sin synsvinkel. Her brukes både intervjuer og observasjon som virkemidler som gjør at vi kommer nært på dem begge. Dokumentaren vekker tanker rundt hvorfor noen anses som «helt» og andre som «keltring» i samfunnet. Valgene vi tar, kan ofte være preget av tidligere heldige eller uheldige omstendigheter, men denne historien viser at alle kan forandre seg. Man skal ikke skue hunden på hårene.

Ree og medfotograf Kristoffer Kumar har kommet ekstremt nær de to hovedpersonene i løpet av tre hundre timer med opptak. Resultatet er en enestående nær og rørende fortelling om et vennskap mellom to mennesker som ved første øyekast virker forskjellige, men som viser seg å være nokså like. Dette er en historie som ikke kunne vært skrevet bedre om man hadde prøvd å dikte den opp.

Kristin Sverre Østensvik
anmeldelser@universitas.no

PRESSEFOTO: MEDIEOPERATØRENE/EUFORIA

Universitas anbefaler

(følg spillelista på spotify)

Fride Selnes Jensen, anmelderredaktør

Jouska – Beat Up Your Baby
Ikke gjør det, men sjekk ut albumet!

Myra – Dum & deilig
Bergens hip-hop dronning med nytt å danse til

Playground – Windy Lullaby
Litt sær progrock som matcher høsten?

GABIFUEGO – Vamos
Dette gir i hvert fall meg sydenturabstinenser

Kulturkalender uke 38–39

Return to Sender	11/9–11/10	Constructing Structures	15/9–18/10
Noen mener kunstens verdi ligger i at den er fri og eksperimenterende, andre mener den skal være pen å se på. I «Return to Sender» presenterer Kunst på arbeidsplassen verk som har blitt valgt bort, flyttet ut av syne eller returnert av organisasjonens kunder i frykt for at noen skal ta seg nær. Jeg gleder meg til å se hvilke kunstverk offentligheten har gått glipp av.		Ulike damer med ulike uttrykk – fra Maria Pasenaus fotografier til Inger Johanne Rasmussens tekstiler. 23 kvinnelige kunstnere får Hovedøya til disposisjon for å vise sin tolkning av feminitet og alder, i forbindelse med fjerde utgave av «Coast Contemporary».	
Kunstplass Contemporary Art		Hovedøya Pris: en fergetur	
Gaming – Bedre enn sitt rykte?	17/9	Bergman-uke	21/9–24/9
86 prosent av 9–18-åringer spiller dataspill, og i 2019 hadde spillvideoer på Youtube flere seere enn Netflix, HBO, Hulu og ESPN til sammen (!!). Tre spillkjennere møtes på Deichman for å diskutere hvorvidt vi undervurderer gamings sosiale funksjon. Er samtalen fullbooket, kan du se den direkte på Deichman Bjørvikas Facebook-side.		Ingmar Bergman – en av skandinavisk filmhistories viktigste regissører – skal hedres! Har du som jeg et hull i filmrepertoaret, er dette en gylden mulighet til å fylle på med både kunnskap og øvre-Blindern-poeng.	
Deichman Bjørvika Kl. 19.00–20.00		Visninger: Mandag 21. september: «Persona» (1966) Tirsdag 22. september: «Scener fra et ekteskap» (1973) Torsdag 24. september: «Sommar-nattens leende» (1955)	
		Cinema Neuf Pris: 40–85 kroner	

Ivan Larsson, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Sorry, Odd Børretzen

Hvem: Du ved havet Hva: Måker Hvorfor: Du er den egentlige skurken

Sammen med den apen du møtte på Bali som du syntes var så søt – helt til den stjal både mat og mobiltelefon fra deg – er det nå nærmest en selvfølge at måker er noe en skal hate. Men her stiller jeg meg uenig – for hvordan kan man egentlig hate måkene? Hvis et annet dyr, fem ganger min størrelse, hadde invadert mitt hjem, tatt over hele området og deretter blitt forban-

net over at jeg i det hele tatt var til stede for å lete etter mat, da hadde jeg gjort langt verre enn å sitte på en lyktestolpe og hyle eller bæsje på sivile. Ikke distanser deg så langt fra naturen. Bruk heller litt tid på å sette pris på hvor snille måkene er mot oss, tatt i betraktning alt vi har gjort mot dem. Det vil gjøre både din og måkens hverdag bedre!

Caisa Linea Hagfors, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Føtter fra helvete

Hvem: De som lar seg influence Hva: Eksfolierende fotmaske Hvorfor: Ekle greier

Det er på tampen av sommeren, og etter mange dager barbeint kan man pent si at føttene mine har tilpasset seg med et solid beskyttelseslag av deilig, hard hud. I et svakt øyeblikk minner underbevisstheten meg på de utallige annonsene jeg har bladd meg forbi på Insta, som lover en slags magisk, eksfolierende fotfiks. Joda, jeg fikk til slutt et par myke føtter, men her kommer advarselen: Ta på masken og forvent tre rolige uker med

føtter fra helvete. Glem åpne sko eller yoga uten sokker. La for all del ingen få så mye som et glimt av føttene dine mens de skifter skall. Sov med sokker om du ikke vil rulle deg i et laken av død hud. Og ikke kikk inn i sokken når du har tatt den av, forresten, det kan gi lette brekningstendenser. Og etter uker med noe som minner mer om uhelbredelig fotskabb, er fort flipflopp-sesongen over. Bare dropp det.

Beige arbeidsdager

I semesterets sjette utgave av Universitas snakker professorer ved universitetene i Oslo ut om sine opplevelser med nettbasert undervisning. For hvor inspirerende er det egentlig å holde forelesninger for 75 studenter bak mørke skjermer og én småkåt førsteårsstudent som har glemt å skru av kameraet? I en fersk undersøkelse gjennomført av Ad notam-redaksjonen kommer det frem at kun to professorer trives med den nye ordningen, deriblant førsteamanuensis i filosofi ved UiO Dragana Bozin.

– Det er jo fantastisk at man slipper å se studentene! Nå kan jeg endelig konsentrere meg om undervisningen i stedet for å irritere meg over filosofistudentenes forkjærlighet for beige klær, sier Bozin til Ad notam-

redaksjonen iført en beige kordfløyelsbukse.

Høyskolelektor i journalistikk og kommunikasjon ved Høyskolen Kristiania Jon Martin Larsen trives også med nettbasert undervisning, og ser på det som en mulighet til å få gjort unna gjøremål han ellers bare hadde utsatt.

– I de siste Zoom-forelesningene har jeg bare satt på filmen «The Post» på repeat, mens jeg har vasket huset, fjernet brunsnegler fra hagen og sjekket «Min pensjon» på nav.no, sier Larsen stolt.

I den nevnte undersøkelsen kommer det også frem at to av tre professorer helst skulle sjekket «Min pensjon» på nav.no når de egentlig skal undervise, mens den siste tredjedelen foretrekker vaniljeis foran sjokoladeis.

Ukas studentvin

DEN HVITVINSKEPTISKE: Er du en rødvinssnobb med et anstrengt forhold til hvitvin? Det er jeg også. Som fattig russ i 2013 produserte jeg min egen hjemmelagde hvitvin, med ingredienser kjøpt på Europris, i garasjen til pappa. Om-trent 19 liter ferskenvin gikk ned i løpet av et par fuktige måneder – noe som i et-tert tid har skapt avsmak for billig vin med hvit farge, dessverre. Men denne hvit-vinen kommer heldigvis ikke til å gi deg varige men. Den har en lett duft av grønne frukter, den er sylrig på tungen og har særs lite ettersmak. Litt skuffende, men ikke helt traumatiserende. Dette er den typen vin som du fint kan drikke en hel flaske av, for så å glemme at den eksisterer. Prisen er også i stiveste laget for en student som forventer kvalitet for pengene.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Malvirå Roero Arneis 2019
Pris: 164 kroner
Land: Italia
Alkohol: 12 prosent

Synne Hellevang, vinanmelder i Universitas

Vi spør

Professor Z.O.O.M. vs. viruset

Det er ikke alltid like lett for en oppdiktet professor i arkeologi som til daglig graver i jorda, å skulle håndtere en digital forelesning. Vanskeligere er det for seniorrådgiver ved Universitetet i Oslo Greta Holm å hjelpe denne stakkars fiktive professoren når pc-en hans plutselig angripes av et virus og fylles med pornografi. Fikk professoren logget seg inn til slutt, eller sitter han fortsatt med grafisk og grotesk erotikk over hele skjermen? Vi spiller: Professor Z.O.O.M. vs. viruset!

– Hei, dette er Zakarias Olm Ovestad Melby som ringer. Jeg skal holde en gjesteforelesning i gjestandskonservering for førsteårsstudentene på arkitektur som begynte for femten minutter siden, men jeg kommer ikke inn på Zoom. Jeg fikk beskjed fra professor i arkeologi David Wright at jeg kunne ringe deg hvis jeg slet med innloggingen.

– Det er vel personalet du skal ringe til. Hvilket institutt er det?

– Arkeologi og konservering.

– Hva er det du sliter med? For jeg er ikke så kjempegod i dette.

– Jeg har fått tilsendt en lenke som jeg skal trykke på for å komme inn på Zoom-siden. Men da skjer det ingenting. Må jeg sende en venneforespørsel til noen, eller laste ned noe for å komme inn? Jeg har ikke brukt Zoom så mye før.

– Du har lastet ned Zoom hos deg selv?

– Ja, på pc-en.

– Hm, vanligvis skal du komme rett inn.

– Å heisann, nå skjer det noe her! Fikk trykket meg inn på lenken, men så dukket det opp en melding om at jeg hadde vunnet 10.000 kroner. Og da jeg trykket på den, så kom det opp noe veldig grafisk og grotesk erotikk. Jeg tror kanskje jeg har fått et virus.

– Ja, det høres litt merkelig ut. Da er det mulig at de må sende deg en ny lenke. Du har ikke noe kontaktinfo?

– Nei, jeg fikk bare nummeret ditt og beskjed om at du kunne hjelpe meg med dette, men det kan du altså ikke.

– Nei, men en av de andre personalkonsulentene kan det. Du skal

inn på en Zoom-forelesning?

– Ja, i arkeologi og konservering.

– Okei, men er det en tilsettingsprosess, eller?

– Jeg skulle bare gjesteforelese i dag. Oida! Nå gikk hele pc-en i svart her. Forelesningen begynte som sagt for femten minutter siden, så nå er jeg litt småstressa. Men du har noen andre jeg kan ringe til?

– Ja, bare vent to sekunder.

– Okei, takk. Vil du forresten vurdere din stilling som UiOs verste Zoom-ekspert?

– Nei, jeg er jo ikke en Zoom-ekspert. Jeg har lært litt i koronatiden, men å hjelpe andre som ikke kommer inn på en lenke, der er jeg kanskje ikke helt ... Men da får jeg en til å ringe deg opp igjen.

– Takk. Vi snallast!

KVISS CORBIN

- 1. Hva heter Tor Mikkell Waras samboer, som nå står tiltalt for trusler?
- 2. Hvilket tidligere fylkes nominasjonsliste skal Carl I. Hagen ha siktet seg inn på?
- 3. I hvilken av Oslos bydeler ligger Carl Berners plass?
- 4. Hvilken by ligger lengst nord av tyske Berlin og mongolske Ulan Bator?
- 5. Taj Mahal ferdigstilles, og den amerikanske revolusjonen kommer til sin slutt. Hva skjedde først?
- 6. Hvilken by var hovedstad i Egypt blant annet mellom 2950 f.v.t. og 2180 f.v.t.?
- 7. Den greske Zevs er romerske Jupiter, mens romerske Neptun er greske Poseidon. Hva het den romerske motparten av greske Hades?
- 8. Hva betyr plutokrati?
- 9. Hvilken status har den tidligere planeten Pluto?
- 10. Hva het det første pattedyret klonet fra en voksen somatisk celle ved bruk av kjernefysisk overføring?
- 11. I hvilket land er Mulla Krekar født?
- 12. I hvilket år ble den første Ipoden lansert?
- 13. Hva hvilken film er dette sitatet fra? «Paint me like one of your french girls.»
- 14. Hvilket bilmerke figurerer oftest i filmserien James Bond?
- 15. Hva heter tv-programmet som ledes av Jon Almaas og Henriette Steenstrup?

- 16. Nevn minst 3 av de 14 deltakerne i kommende andre sesong av «Kompani Lauritzen».
- 17. Hvem skrev og fremførte hiten «Jolene» i 1973?
- 18. Hva heter byen som regjeres av Jarl Haraldsen i første sesong av Vikings?
- 19. Hva heter stadion til fotballklubben Odd?
- 20. Denne utøveren har fem gull og tre bronse i ski-VM, vant ett sølv i OL i Vancouver, kapret én bronse i OL i Salt Lake City, i tillegg til ett sølv to bronse i NM i friidrett. Hvem er det snakk om?

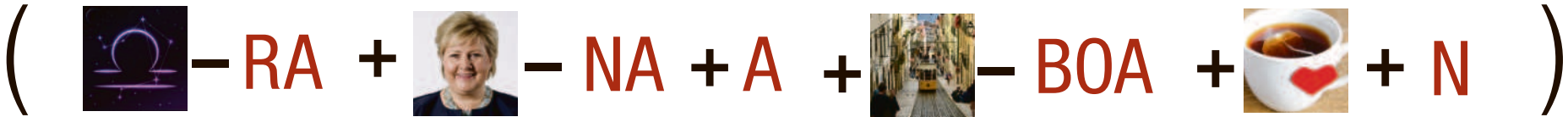
av Gabriel Corbin-Arntzen, journalist i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chill studie med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. AST1010 - Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Laila Anita Berthoussén. 2. Oppland. 3. Grunnevikka. 4. Berlin ligger cirka fem grader lengre nord. 5. Taj Mahal ble ferdigstilt i 1653, mens den amerikanske revolusjonen fant sted i 1776. 6. Memphis. 7. Pluto. 8. De rikes styre, eller riksmannssveide. 9. Dvergplanet. 10. Dolly. 11. Irak. 12. 2001. 13. «Titanic». 14. Austin Martin. 15. «Alle mot alle». 16. Linnea Myhre. Christine Dancke. Edward Schultzeiss. Siri Nilmirne Avelsen-Bøstli. Morten Høegseth. Vegard Hørm Antonson. Margrethe Røed. Harald Tjøra. Bernt Huisken. Carl Martin Eggseth. Faten Mahdi Al-Hussaini. Ulrikke Brandstorp. Vida Lill Berge og Jakob Schøyen Andersen. 17. Dolly Parton. 18. Kattégat. 19. Skagerak Arena. 20. Odd-Bjørn Hjeltneset.

Rebus

HINT: Brannfakkel Send løsning universitasdesken@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Avstandssjekking» Det klarte Victoria Ovedie Chruickshank Langø og Pernille Weden Wærstad, BB, John-Paul, Vildendene69_livsloagn.com